

Pirkimas Karo Bonų Yra
Prievolė Kiekvieno Lietuviu
Ištikimo Demokratijai.

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Skaitykite Gabiausiai
Lietuvos Rašytojų
Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXVI, NO. 23.

SEŠTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 27, 1945 M.

KAINA TRYŠ CENTAL

KASDIENA —

Wallstrycio Barometras
Karas Priėmė Wallace
Brandenburgas
Seniau ir Dabar

Wallstrycio barometras nepaprastai įautrus. Kaip tik Rundstadt pradėjo kontrofensyva Vakarų fronte, Wallstrycis užkordavo šerų vertės kilimą. Kaip tik Raudonoji Armija pradėjo ofensyvą, šerų vertė pradėjo smukti.

Keista, ar ne? Rodosi, turėjo būti atbulai. Bet Wallstrycio logika kitokia.

Raudonosios Armijos ofensyvas trumpina karą. Tai firmos, dirbančios karui, nervojasi. Joms išrodo, kad po karo bus suprastės. Jos pesimistiškai žūri atelitin.

Prezidentas Rooseveltas todėl ir nominavo Henry Wallace ko-mercijos sekretorium, kad valdiškas finansinių resursų aparatas labiau padėtų privačiam biznui taip sustiprinti ekonominę sistemą, kad šioji šali nebūtų bedarbės, kad ekonominė mašina funkcionuotų be per-trankų. Tais išiečių ant sveikatos ir darbo miniomis ir pačiam biznui.

Bet tą realiai optimistišką programą atmeta kaip tik tie patys Wallstrycio šaliai ir arti jų stovį atžagareiviški senatoriai. Jie paskelbė karą Henry Wallace'ui, taigi ir pačiam prezidentui. Paskelbė karą Roosevelto programai.

Tai ne asmeninis karas prieš Wallace, bet karas tai fundamentele programai, kuri nu-mato darbų 60,000,000 Amerikos žmonių.

Henry Wallace tiki į privati-nės nuosavybės sistemą. Iš es-mės, jis nori ją sustiprinti. Kur privatiškai valdomos įmonės ne-gali užtikrinti darbų, jis sako, kad pati valstybė turi šokti pa-gelbos savo finansine galia.

Senatoriai George, Bailey ir jų kamaratai, kaip tik inkvizito-riai, "tyrinėdai" buvusį vice-prezidentą. Jis šioks, toks ir dar kitoks. Jam pavojinga paves-ti kontrolę ant bilioninių fondų, nes jis pažėis kapitalistinę siste-mą.

Taip sako jie. Bet faktiniai tai jie patys dis-kredituoja tą sistemą, nes jie amerikiečių, po karo, vėl pasie-kių tuoverinis krizis; kaip būtų tuomet? Pati sistema būtų diskredituota. Ar ne?

Rooseveltas ir Wallace kaip tik ir nori užgėbt tam už akių, padedant kapitalistinėm sistemai taip sustiprėti, kad nebūtų nei bedarbės, nei krizių.

Nejaugi Vatikanas pristigo pe-tragrasų?

Kunigo Končias "Bendrasis Fondas" susiras dar vieną pa-bėgėlį...

Nauji Italijos paštaženkliai (stampus) išėjo be karaliaus Emanueliaus atvaizdo. Karalių nuomė nūo stampų.

Chicago's "Daily News" sarkastiškai pastebi, kad tai dar ne-blogai.

Buvo laikai, kada francūzai ir anglai kajojo karalių galvas.

United Press korespondentas M. Handler buvo Suomijos susi-tinėjęs Helsinky. Sako, nei rusai nei anglai iš Kontrolės Komisijos visai nesikiša į Suomijos vidaus reikalus.

Idomu, kad daugelis suomių reikalauja patraukti atsakomybę Tannerį, kaippo karo krimi-nalistą.

SSSR Armija 90 ML. Nuo Berlyno

NAUJAS AMERIKOS ARMIJOS OFENSYVAS

Filipinuose Atimta iš Japonų Clark Airportas

Anglų Armija Laimėjo Vokiečių Teritorijos Pareinyje; Vokiečiai Traukiasi Tamsoj

PARYŽIUS, sausio 26.—Amerikos armija veda naują ofensyvą prieš vokiečius vakarų fronte apie 35 mylių pločiu.

Septintoji Amerikos armija taipgi sulaukė vokiečių ofensyvą Alzase.

Britanijos armija laimėjo dar 2,000 jarda erdumą vokiečių teritorijon už Linicho.

Daliniai 9-sios Amerikos armijos laimėjo dar 5 ketvirtinais mylias Roer upės srityje.

Vokiečių armija traukiasi atgal, ypač geras jos katečius ištrauktas nakties metu, tamsoj.

Alzase gen. Patch armija sulaukė nacius, kurie čia jau kelni diena daro atakos. Francūzų armija irgi smarkiai veikia.

Gen. Patton armija baigė išginti nacius iš Belgijos, kur jie buvo įveikti savo pastaruoju ofensyvu.

LUZON, sausio 26.—Amerikiečiai užėmė Clark airportą, netoli Manila, Luzon saloj, ir mūsų patulniai nuėjo iki Angeles ir jau yra 35 mylias nuo Manila, Filipinų sostinės.

Nacių Propagandistai Klykia Apie "Kraujo Pirtį"

LONDONAS, sausio 26.—Nacių radio propagandistai isteriškai pasiekė patį čiuokurį. Jie klykia apie "kraujo pirtį," apie "apvaytymus" Vokietijoje, kada Sovietų armija sumuž vokiečių armiją.

Jie gzdina vokiečius teroru, jausdamai, kad jiems tekė atsakyti už karo kriminalystes.

Goebbels laikrašties "Das Reich" vėl kartuoja, tik daug istoriškiau, kad vokiečių armija (Wehrmacht) "gina Europą nuo bolshevizmo."

Jie gzdina vokiečius teroru, jausdamai, kad jiems tekė atsakyti už karo kriminalystes.

Goebbels laikrašties "Das Reich" vėl kartuoja, tik daug istoriškiau, kad vokiečių armija (Wehrmacht) "gina Europą nuo bolshevizmo."

kūng dengia tik sutonas ir skranda.

Nejaugi Vatikanas pristigo pe-tragrasų?

Kunigo Končias "Bendrasis Fondas" susiras dar vieną pa-bėgėlį...

Nauji Italijos paštaženkliai (stampus) išėjo be karaliaus Emanueliaus atvaizdo. Karalių nuomė nūo stampų.

Chicago's "Daily News" sarkastiškai pastebi, kad tai dar ne-blogai.

Buvo laikai, kada francūzai ir anglai kajojo karalių galvas.

United Press korespondentas M. Handler buvo Suomijos susi-tinėjęs Helsinky. Sako, nei rusai nei anglai iš Kontrolės Komisijos visai nesikiša į Suomijos vidaus reikalus.

Idomu, kad daugelis suomių reikalauja patraukti atsakomybę Tannerį, kaippo karo krimi-nalistą.

Nacių Viršylos Slapstosi su Hitleriu Kalnuose

LONDONAS, sausio 26.—Turkijos radijas skelbia, jog nacių valdžios aukščiausiai pareigūnai slapstosi su Hitleriu Bavarijos kalnuose, kur yra Hitlerio palai-ciai. Iš Berlyno jie senai iš-dimė.

ŽINIOS IŠ IŠLAISVINTOS LIETUVOS

ZARASAI.—Dauguma Zarasų žmonių jau smarkiai dirba. Ypač pagyvěję darbas medžio apdirbimo pramonėje. Dirba lentpiūvė, staly dirbtuvė ir ke-lios kitos įmonės.

Pradėjo veikti stūvejai, bat-siuviai ir stalybinių medžiagų gamintojai.

SEIRIJAI, Alytaus apskr.—Fašistiniai plėšikiai genami iš Seirijų padarė nemažai nuostolių — sudėgino daug gyvenamų namų. Tačiau jau prasidėjo atremontavimas šiame Dūkū-jos miestyje ir visas gyvenimas atgijo.

Suorganizuota valgykla, kuri maitina visus dirbančius. Veikia ir kepykla. Taipgi suorgani-zuota ugnigėsių komanda.

Miestelyje yra ir medicinos įsta-ga.

Suorganizuota valgykla, kuri maitina visus dirbančius. Veikia ir kepykla. Taipgi suorgani-zuota ugnigėsių komanda.

Miestelyje yra ir medicinos įsta-ga.

Australijos Premieras Giria Sovietų Armiją

CANBERRA, sausio 26.—Australijos premieras Curtin įteikė Sovietų atstovui M. Soldatovui savo valdžios sveikinimą ir prašė persiųsti premieriui Stalinui už didelę ofensyvą prieš nacius.

Curtin sako, visi Australijos žmonės dideliai gerbia SSSR už tokį ofensyvą.

Berlyno Vaikai Gai Patekti Sovietams

LONDONAS, sausio 26.—Apie 100,000 Berlyno vaikų, kurie bu-vo išvežti į Karaliaučų, kad ap-saugojus nuo oro atakų, dabar gai patekti Sovietų armijai ka-da Karaliaučius apsuptas.

Naciai žinių apie tuos vaikus neskelbia.

Pirmas Ortodoksų Kongresas Susajungo

MASKVA.—Pravoslavų bažnyčios sinodas ruošiasi prie konferencijos, kuri bus pirmą kokią po 1919 metų revoliuciją. Bus renkamas patriarchas. Kon-ferencija įvyks seredoj.

Karas Britanijai Atsiena Po 55 Mil. Dol. Kasdien

LONDONAS.—Britanijai ka-ras atsiena kasdien po \$55,000,000, skelbia išdėsnis ministeris Anderson.

Grasina Naciams Nenuadoti Gasų

LONDONAS.—Premieras Churchill pareiškė, jei naciai naudos nuodingus gasus karui, pat Vokietija daugiausia nuo to nukentės, nes Aliantai geriau galės tai panaudoti.

APSUPA POZNANAN IR BRESLAU MIESTUS

Įėjo Brandenburgo Valstijon, Netoli Frankfurto Prusų Lietuvoje Paėmė Sarkėnus, Šarlačius, Golbachą ir Kitus Miestus

Per 14 Dienų Išlaisvino 65,000 Keturvietinių Mylių Teritorijos

BERNAS, sausio 26.—Ap-suptoj Prūsų Lietuvoj nacius apėmė didelė baimė. Nacių "Namy Sargybos" armija meta ginklus ir ženklius ir slapstosi po miškus, kad pa-siduotų kaip civiliai.

Stockholmas praneša, kad Berlyne gelžkelio stotyje įvyk-ko riaušės, kuriose 100 žmo-nių sušaudyta ir daugybė su-žeista. Civiliai pasipiktino, kad traukiniai užgėstai na-

cių elitu (juodmarškiniams), o moterys ir vaikai negauna vietos traukiniuose.

Nacių elitas ėmė šaudyti į minią žmonių.

LONDONAS, sausio 26.—So-vietų mechanizotos jėgos eina arlyn Berlyno. Pirmosios eilės jau įėjo Brandenburgo valstijon, kurios sostinė yra Berlynas, ir kurios rubežius yra apie 90 mylių nuo Berlyno, kaip skelbia vokiečių daviniai.

Kita armija nuėjo 55 mylias į šiaurų nuo Poznanian ir pasiekė Schneidemuhl, 95 mylias nuo Baltijos porto Stettin.

Viena Sovietų armija taipgi prasiunė Vokietijon (iš Lenkijos) ties Zbaszynu, kuris yra 97 mylias nuo Berlyno.

Moskva praneša, kad stipri Sovietų jėga eina link Frank-furto ir jau yra apie 50 mylių nuo miesto, o jis bus paskutinis stiprus apsigynimo punktas į Berlyną.

Dvi Sovietų armijos apsupa Breslavą, taipgi Poznanį.

Pomeranijos srity užimta miestas Exin (Keynia), apie 22 mylias Vokietijos žemėj.

Vokiečiai sutraukia 3,000 or-laivų Sovietų frontan ir deda desperatiškas pastangas atsilaikyti.

Sovietų kariuomenė jau keliose vietose prasiunė per Oder upės apsigynimo linijas.

Prūsų Lietuvoje dvi Sovietų armijos užėmė miestus Starkėnai, Šarlačiai, Golbachas ir daug kitų.

Starkėnai yra 17 mylių nuo Karaliaučiaus.

Prūsų Lietuva, apie 14,000 ketvirtinių mylių, visai apsup-ta. Pasitraukimas iš jos nu-kirstas.

Rado Lavonus Bolivijos Senatorių

SANTIAGO, Čilė, sausio 26.—Pagalios atrasta lavonai Bolivi-jos progresyvių senatorių Luis Calvo ir Feliz Capriles, kurie dingto tuojau po suokalbio prieš valdžią.

KOMITETAS SUVAZIAVIMU LEIDIMAMS SVARSTYTI

WASHINGTONAS.—Pulk. J. Monroe Johnson, Prezidentui priitarian, paskirtas galva komi-eto, priimti ir spresti aplikacijoms, šaukiami susirinkimui vosario 1'd., į kuriuos susirinks visiš 50 žmonių; ar tie susirinki-mai yra pakankamai svarbūs karo pastangoms, ar verta aukoti transportacijos ir kitus patar-našius. Kitie komiteto nariai yra šie: Karo Pasekreorius Robert P. Patterson, Laivyno Pasekreorius Ralph A. Bard, Karo Vadybos Galvos Pirmi-ninkas J. A. Krug ir Darbo Jė-gos Komisijos Vice-pirmininkas Charles M. Hay.

Reakcininkai Buriasi Neuzgyrimui Wallace

WASHINGTONAS, sausio 26. Senato reakcininkai iškaitė dir-ba, kad jų daugiau jėgų sudarytų prieš užgyrimą Henry Wallace Komercijos Sekretorium, kuriom pareigom ji pa-kyrė prezidentas Rooseveltas.

Wallace yra pažangus žmo-gus, tai jie ir nenori jo.

Suomijoj Uždrausta Fašistinė Organizacija

MASKVA, sausio 26.—Suomi-jų sudaryta organizacija "Gink-lo Draugai" pagalias valdžios uždrausta. Tai buvo fašistinė suomių organizacija, prisiden-gusi eks-karių vardu.

Biznieriai Remia Wallace'į Komercijos Ministerius

WASHINGTONAS, sausio 26.—Didelė grupė biznierių, jų tarpe ir gan stambūs, remia Henry Wallace kandidatūrą į Komercijos Sekretorius, kur jį skiria prezidentas Rooseveltas.

Biznieriai atmeta argumentų, kad Wallace netinkas biznio reikalams vesti.

Sovietų Ambasadoriai Parkvisti Pasitarimui

WASHINGTONAS, sausio 26. Sovietų ambasadorius Andrei Gromyko nuvyko Maskvon, taipgi ir Sovietų ambasadorius Britanijai, Fiodor Guseiev.

Premieras Stalinas parkvietęs savo ambasadorius pasitarimui, manoma, ryšium su būsima konferencija Roosevelto, Stalino ir Churchillio.

Lenkijos Atstovai Kalbėjos su Stalinu

LONDONAS, sausio 26.—Lenkų provizionales valdžios atstovai atvyko Maskvon ir kalbėjo-si su premieriui Stalinu. Sakoma, svarstyta apie atsteigimį Varšavos ir apie jos žmoūnėm pašalpa.

Lenkai norj ekonominės sutarties su SSSR.

VOKIEČIAI APIMTI DIDELES BAIMES

BERNAS.—Prūsų Lietuvoje vokiečiai labai nusigandę, kad jiems nebus progos pabėgti iš jos, nes Sovietų armija kelius uždarė.

Te n pasilekia ir nemažai jun-kerių turty.

“VILNIS”

(THE SURGE) LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition...

Advertising rates on application 3110 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ar Wallace Svajotojas?

Senato reakcininkai niekus pasakoja bŭk Henry Wallace netinka bŭti komercijos sekretoriumi, o ypač Finansŭ Rekonstrukcijos Korp. vedėju. Jie tvirtina, kad jis ešas svajotojas, nepraktiškas, neturįs patyrimo. Jie tvirtina, kad tą vietą užimti tik tokie pinigų maišai, kaip Jesse Jones.

Pats Henry Wallace davė jems tinkamą atsakymą. Per aštuonis metus jis buvo agrikultūros departamento sekretoriumi. Jis pradėjo eiti tas atsakingiausias pareigas pasėkoje fermerių būkle buvo labai sunki. Jo vadovybėje tuomet veikė tokios įstaigos, kaip Farmų Kreditavimo Administracija, Farmų Saugumo Administracija, Elektrifikacijos Administracija ir tt.

Wallace nurodo, kad per tuos aštuonis metus to agentūros paskolinio farmieriams 6 bilionus dolerių. Dešimtis tūkstančių fermerių atgavo savo farmas. Visas Amerikos fermerija stipriai atsistojo ant kojų. Kur buvo depresija ir chaosas, ten prasidėjo atsigavimas.

Bilional dolerių tuomet perėjo per Henry Wallace rankas. Visų agentūrų aparatas veikė sklandžiai, praktiškai. Net skeptikai tuomet įsitikino, kad Henry Wallace ešas sumanus, praktiškas, kupinas iniciatyvos.

O senato reakcininkai dabar tauzija, kad jis ešas nepraktiškas ir neatsakomingas svajotojas!

Tie patys obstrukcionistai niekus tauškia, bŭk Henry Wallace ešas nusistatęs prieš biznį, bŭk Amerikos biznieriui juo nepasitiki.

Tai irgi neteisybė. Tiesa, yra reakcinių biznierių, kurie į komercijos departamentą žiūrį kaip į savo palivarką, kaip į savo baroniją. Bet juk ne visi Amerikos biznierių yra tos rūšies burbonai.

Vakar iš Washingtono pranešė apie labai įtakingus Amerikos biznierių, kurie karštai pasisakė už Henry Wallace. Jų tarpe yra tokie biznio ūlai, kaip garsumo laivų budavotojas Andrew Higgins, L. Reynolds, Mark Ethridge, James McGill ir šimtai kitų. Jie kategoriskai reikalauja, kad Henry Wallace būtų užtvirtintas komercijos sekretoriumi ir kad po jo priežiūra veiktų Finansų Rekonstrukcijos Korporacija. Jei kam galima pabandyti kontroliuoti ir didžiausias pinigų sumas, tai tokiame patyrumo žmogui, kaip Henry Wallace.

Senatoriai išgirdo pareiškimus ir Jesse Jones ir Henry Wallace. Wallace kalba padarė daug didesnio įspūdžio net į jo oponentus, negu Jesse Jones filipikos.

Senatorius Pepper sako: “Kiekvienas, kuris klausėsi kai sakė Jesse Jones ir po to išgirdo Wallace kalbą, turėjo įsitikinti, kad Henry Wallace daug plačiau apima ir giliau supranta šios šalies problemas.” Taip yra.

Amerikos demokratinė visuomenė karštai stoja už Wallace. Už jį stoja ir biznierių, išėmus reakcinius nusiteikusius, kurie nori, kad po karo viskas pasiliktų po senovė. Henry Wallace paskyrimas komercijos sekretoriumi palengvins prezidentui Rooseveltui praveisti jo programą, o tos programos pamatinis punktas yra užtikrinimas darbo visiems Amerikos darbininkams.

Wallace yra ištikimas paprastų, eilinių Amerikos žmonių draugas. Jis yra ištikimas liaudies draugas. Tik reakciniai akliplėšos ir savanauzdžiai nori pastoti jam kelią.

Negana to. Henry Wallace yra labai gerai susipažinęs su tarptautinėm problemom. Jis plačiai žinomas ir gerbiamas Lotynų Amerikoje, Kinijoje, Sovietų Sąjungoje, Vakarų Europoje. Ten jį pažįsta, kaip progresyves Amerikos spoksmaną, ten jį pažįsta kaip žmogų, kuris giliai įsitikinęs, jog Jungtinių Tautų kooperavimas yra pamatinis imperatyvas ne tik karo metu, bet ir po karo.

Neišdėgė Prieto Planai

Dešinysis ispanų socialistas Indalecio Prieto buvo sugalvojęs labai ambicingą planą susaukti burvusius Ispanijos parlamento (Cortes) narius į Meksikos Miestą ir ten sudaryti tremtinę Ispanijos valdžią.

Jo planui nepritarė buvęs Ispanijos premieras Juan Negrin, Socialistų Darbininkų Partija, Komunistų Partija ir net dalis katalikų. Nepritarė todėl, kad Indalecio Prieto nesiskaitė su pačios Ispanijos veikiančia antifasistinė sąjunga ir ispanais partizanais, šiuo laiku esančiais Francūzijoje.

Prieto vadovosi ne nacionaliais ispanų interesais, bet smulkiais grupiniais sumetimais. Jis svajotojas atsistot tokios popierinės valdžios priešakyje.

Berods, Meksikos Miestan buvo suvažinęs gana daug buvusių parlamento atstovų. Jie kalbėjo ir kalbėjo, pagaliaus savo tarpe susipyko. Nuo Indalecio Prieto atsistėt net artimiausias jo draugas Diego Barrio, buvęs parlamento pirmininkas.

Ir gerai, kad Prieto skymai neišdėgė. Tas palengvins darbą J. Negrinui sudaryti tikrą antifasistinę ispanų koaliciją, kuri veiks išvien su požeminiu sąjūdžiu pačioje Ispanijoje.

Italijos ir Rumunijos

Italijos, Rumunijos ir kitose išvadutuose šalyse smarkiai auga darbo unių judėjimas.

Italijos Darbo Konfederacija jau turi 1,300,000 narių. O reikia atsimint, kad ne visa Italija išvaduota. Pramoningiausias jos kraštas, su tokiais didmiesčiais kaip Milanas, Turinas, Genova, Venezia, dar po okupantų jungu. Kai tas kraštas bus išlaisvintas, skaičius unių būtų dvigubai, o gal net trigubai didesnis, nes šiaurinė Italija visuomet buvo darbininkų judėjimo širdis.

Italijos darbo unijos ešs žydi tikrai vienybė. Komunistai, socialistai, krikščionys veikia išvien. Unijos susitvarkė tikrai demokratiškai pagrindu.

Su dabartine Italijos valdžija unijos sugyvena gražiai.

Ateinantį nedėdienį įvyks Italijos Darbo Konfederacijos suvažiavimas. Jame bus aptarta ne tik darbo unių reikalai, bet ir tautiniai visos Italijos reikalai. Neabejotina taip-pat, kad italai išrinkę delegatus į tarptautinę darbo unių konferenciją, kuri greitai laiku įvyks Londone. Rumunijos darbininkų judėjimas taip-pat žymiai sustiprėjo. Kol Rumunija nebuvo išlaisvinta, jokių darbo unių ten nebuvo. Tik slaptos unių grupės veikė giliai užsikonspiravę požemyje.

Užvakar Bucharešte prasidėjo Rumunijos darbo unių kongresas. Jis praėjo entuziastiškoje nuotaikoje. Dalyvavo broliški delegatai nuo Sovietų Sąjungos, Francūzijos ir Bulgarijos darbo unių.

Rumunijoje, kaip ir Italijoje, unijos nėra pasidalinimo į sroves. Visi uniistai darbuojasi drausmingoje vienybėje.

Georgia valstijoje prasidėjo tikra kova už Poll Tax panaikinimą. Einama prie to, kad būtų panaikinta taksu mokėjimas už teisę balsuoti.

Georgia valstijoje progresyviai demokratai pradeda smarkiau veikti.

Yra vilties, kad jie laimės valstijos seimely.

Georgia gubernatorius taip-pat yra progresyvis žmogus.

APŽVALGA

LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS LIETUVOJE

K. Stiklius, gyvenęs Lietuvoje, parašė laišką “Naujienuoms”, kurį tas laikraštis išspausdino sausio 23 dieną. Tame laiške, tarp kitko, rašoma:

“Prašyčiau jūsų siųsti laikraštį ir knygeles, nes dabar Lietuvoje laikraščių ir spaudos badas.”

Dėl šio laiško mes norime padaryti kelias pastabas.

Vokiški okupantai barbariškai naikino Lietuvoje (ir visur kitur) knygynus. Buvo jų paskelbta “Vilnyje” ir “Laisvėje” (tik, žinoma, ne “Naujienuose”), kad jie sudegino Vincu Kudirkos knygyną Kaune. Knygas jie naikino didžiausiu įsiutimu.

Todėl visiškai suprantama, kad knygų Lietuvoje trūksta.

“Naujienuose” įtalpinusius K. Stikliaus laišką, parašė įžanginį, kuriame tam menšvių laikračiui įprastu tonu niekina Sovietų Sąjungą, tūkstantis ir pirmas kartas maumodamos tuos pačius prašvinkusius “argumentus.”

K. Stiklius labai klysta, prašydamas knygų iš “Naujienu.” Tas laikraštis, daugiau kaip per 25 metus, neišleido jokios naudingesnės knygos ar knygelės. Iš kultūrinių bankrutų argi galima laukti knygų.

“Naujienuose” nieko negali duot Lietuvos žmonėms. Knygų jos neleidžia. Visa jų socialistų “susaidė” jokių knygų neleido ir neleidžia. Jie yra kultūriniai bankrutai. Jie neleidžia net mažiausios antifasistinės brošiūros.

K. Stiklius, gyvendamas Lietuvoje, žinoma, to nežino. O kaslink laikraščių, tai tokių antikominterniškių buletinių, kokios yra “Naujienuoms”, K. Stiklius, veikiausiai, nepagėdauja. Jei jis žino, tuo virto “Naujienuoms”, tai, veikiausiai, nebūtų rašęs tam laikraščiui.

“Naujienuose” diena iš dienos kartojama tas, ką sako Goebbelsas Berlyne. Amžinas antibolševikiškas burnojimas, amžinas taravojiškas visiems Sovietų Sąjun-

gos priešams (lenkų tremtinei valdžiai, generolui Michalovičiui ir kt.). Prašyti apšviestuos “Naujienu” reikią prašyti apšviestuos iš Berlyno.

Bet, žinoma, Amerikos lietuviai tai ne “Naujienuoms.” Amerikos lietuviai turi organizacijų, kurios leidžia knygas. Štai, Lietuvių Literatūros Draugija jau 30 metų kaip leidžia knygas. Iš jų šaltinių ne tik Stiklius, bet tūkstančiai ir tūkstančiai Lietuvos žmonių gali laukti gerų naudingų knygų—mokslinių, politinių, apysakų.

Dabar kaslink laikraščių. Žinoma, yra labai sunku taip baisiai nukentėjusiojo nuodujų okupantų šalyje tučiuojamus atsteigti kultūrinis gyvenimas. Bet Lietuvoje jau eina du dienraščiai “Tarybų Lietuva” ir “Tiesa.”

Veikiausia jau pasirodė ir “Valstiečių Balsas” ir tuli kiti laikraščiai.

Tarybų Lietuvoje periodiškai spauda bus daug stipresnė negu buvo buržuazinėje Lietuvoje. Štai, 1940-41 metais, įsikūrus tarybinei valdžiai, Lietuvoje buvo penki centriniai lietuviški dienraščiai, kurių tiražas buvo 135 tūkstantis. Taip trumpu laiku padarytas toks stambus progresas.

Na, o kaip išrodė periodinė spauda 1939 metais? Keituri centriniai, dienraščiai turėjo 69 tūkstančių tiražą. Taigi, prie tarybinės santarkos dienraščių beveik dvigubai daugiau išsiplatinavo.

Kaip tik sąlygos Lietuvos respublikos bent kiek sunormalės, pamatysit, kaip ten išubijos spauda!

Atsirias laikraščių ir provincijoje. 1941 metais saviveižraščiai ejo Panevėžyje, Marijampoleje, Šiauliuose, Telšiuose, Švenčionyse. Taigi, K. Stikliui nereikės bedavoti ir rašinėti laiškus “Naujienuoms.”

Dabar kaslink laišky iš Lietuvos. “Naujienuoms” tiksliai meluodamos rašo:

“Abejotina, ar amerikiečiai galės susiekti laiškais su savo giminėmis ir draugais Lietuvoje, kol ją valdys bolševitai.”

TEISYBĖS ŽODIS AMERIKOS LIETUVIAMS KATALIKAMS

Rašo L. PRŪSEIKA

Kur Dingio Lietuvis Vyskupai?

Amerikos lietuviams katalikams reikia rimtai susi-

rūpinti tuo kas dėjosi ir dėdasi Lietuvoje. Tuli piktos valios žmonės ir tuli piktos valios laikraščiai skelbė ir skelbia, kad Lietuvoje bausis teroras, kad ten žudo žmones, kad ten bolševikai išduė beveik visus vyskupus ir daug kunigų. Kun. Prunskis net knygपालक parąšė apie “Sušaudytus kunigus.”

Tie melai, tie šmeižtai begėdiškiausiu būdu skleidžiami nuo to laiko, kada Lietuvoje įsisteigė tarybinė (Sovietinė) valdžia, tai yra nuo 1941 metų vasaros. Daugiausia tos rūšies melų ir šmeižtų talpina “Draugas,” “Naujienuoms,” “Darbininkas.”

Bet, anot tos lietuvių partelės, melas turi trumpas kojas.

Mes prašome, kad lietuviai katalikai įsitemytų šiuos faktus:

Liepos 11 dieną 1941 metų, kada Hitleris jau buvo užėmęs Lietuvą ir pavertęs ją “Ostlandu,” “Naujienuoms” įtalpino sekamą telegramą iš Berlyno:

“Jau paaiškėjusiomis žiniomis, bolševikai, bėgdami iš Lietuvos, nužudė 15 lietuvių kunigų, kurių tarpe yra vyskupas Staugaitis, kanauinkas Maciejauskas ir kiti.”

Tą “striošną žinią” apie bolševikų terorą paskelbė ir Draugas ir visi kiti to plauko laikraščiai.

Daugelis katalikų, žinoma, tu patikėjo. Bet kiek vėliau tie patys laikraščiai paskelbė pranešimą, kad vyskupas Staugaitis “prisikėlė iš numirusių.” Reikią, bolševikai jį nenužudė, kaip ne nužudė nei vieną kunigą. O kanauinkas Maciejauskas atsirado... Los Angeles!

Tie patys piktos valios laikraščiai buvo paskleidė “žinias,” kad bolševikai (1941 m.) nužudė arkivyskupą Skvirkevič ir vyskupą Reinį. Tie pranešimai taip-pat pasirodė melagingi. Nieko panašaus nebuvo.

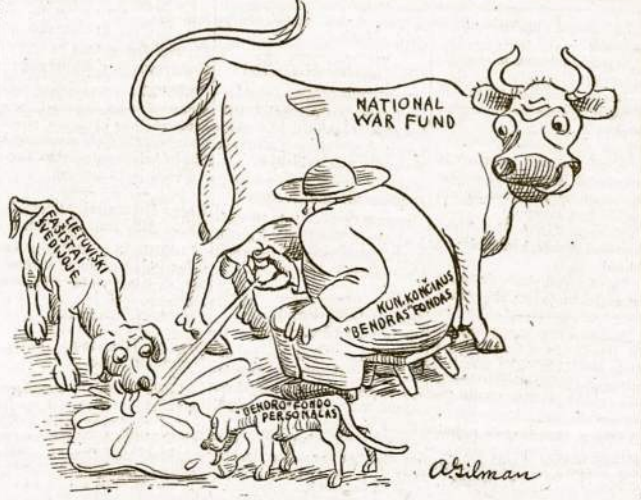
Raudonajai Armijai pradedus vyti vokiečius iš Lietuvos perėitą vasarą, vėl pasipylė žinios, kad bolševikai sušaudė arkivyskupą Skvirkevič, vyskupą Reinį ir tulus kitus.

Bet su melais ir šmeižtais netoli tevažiūsai. Štai šiuo antradienio (sausio 23) “Drauge” ir “Naujienuose” paskelbta pranešimas iš Stockholmo, kuris skamba sekamai:

“Arkivyskupas J. Skvirkeckas ir vyskupas Brizgys, su Kauno Metropolijos kūrėja, vokiečiams apleidžiant Kauną, prievarta buvo išvežti Vokietijon. Dabar sužinota, kad arkivyskupas Skvirkeckas apgyvendintas Vienoje (Austrijoje), o kūrėja, su vyskupu Brizgiu—Regensburge, kur gyvena ir anksčiau išvežtas kunigas Krupavičius.”

Na, tai matote, gerbiemieji katalikai! Ne bolševikai, ne Tarybų Lietuvos valdžia užmušė ar Sibirian išgabeno tuos vyskupus, bet vokiečiai hitlerininkai!

(Tęsa 4-tam pusl.)

Arilman

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Po karui Amerikos žmonės norės pirkti:

- 4,300,000 skalbiamų mašinų.
- 4,000,000 prosų.
- 3,800,000 šaldytuvų.
- 3,200,000 pečių (kakalių).
- 3,200,000 tosterių duoną padeginti.
- 2,700,000 radijų.
- 2,400,000 grindų valymo mašinų.
- 2,300,000 siuvamų mašinų.

Nebėdavokite, kad jų trūksta. Juo daugiau truks, daugiau darbų po karo turėsime. O darbų reikės. Atminkite, apie 11,000,000 sugrįš iš karinės tarnybos, o ir karinės industrijos sustos dirbe.

Beje, labai daug automobilių reikės irgi.

1943 metais mūsų šalį gimimų buvo 2,934,860. 1944 metais jau mažiau—2,800,000.

Sumažėjimas veikiausia buvo dėlto, kad daugelis jaunų vyrų yra karinėje tarnyboje, kurie 1943 metais dar buvo namie.

Viso gyventojų Jungtinės Valstijos jau turi virš 138,000,000.

Vienas Michigano fermerys ir vienas Marylando fermerys gavo už bulius po \$50,000, parduotus gyvulių parodoje.

Tai nepaprastai daug už vieną gyvulį. Bet mokama ne už jų mėsos vertę. Mokama fermeriams už auklėjimą labai gerų gyvulių.

Nemanykite, kad žuvis neromansuoja. Leit. Gilson Bohrbach informuoja, kad su jo submarinu ligai flirtavo bangžuvė (whale). Ji sekėjo submariną iki persiktikrino, kad tai gyvūnas, kuris nepaiso romansų.

Bangžuvių Pacifike yra dvi rūšys. Vienos visai nepavojingos, kitos gerokai mažesnės, bet pavojingos—minta žuvis ar bile kuo gyvu.

Ilgiausias oro kelias yra iš Great Falls, Montana, į Maskvą, SSSR.

Šis kelias vadinamas "Al-sib". Jis eina per Kanadą, Alaską, Sibirį iki Maskvos. Šiuo keliu nulekdinga Sovietų Sąjungai 6,000 orlaivių.

Tai yra sunkus kelias, nes dažnai yra labai šalta.

Amerikos inžinieriai turėjo pastatyti daug airportų veik tyruose iki kelias buvo galima naudoti.

Jie sako, kad daugelis miestelių, žemlapiuose pažymėtų, yra nevisai toje vietoje, kur pažymėti. Kai kurie ežerai pažymėti apie 50 mylių toliau ar arčiau, negu jie tikrai yra. Lakūnams pradžioje tas ypač sudarė sunkumų.

Saltis vietomis siekia 70

laipsnių žemiau zero.

Amerikos lakūnai paima orlaivius ir nulekdinga į Alaską, o iš ten juos pasiima Sovietų lakūnai.

Šis kelias po karui manoma bus labai svarbus Amerikos ir SSSR civiliei aviacijai—žmonių ir daiktų pervežimui.

Patyrimai šio kelio vedimui padės praveisti kelius ir per šiaurinį polių—iš Chicago į Maskvą.

Ralph Waldo Emerson, vienas ankstyvųjų Amerikos rašytojų ir filosofų, sakė: "Yra genijų prekyboj, kaip ir kare, ar valstybės reikaluose bei literatūroj."

Šis karas ypač patvirtina tai.

Prieš karą mažiausia žmonių būtų ieškoję tokių genijų Sovietuose, o dabar pasirodo, kad ten jų yra daugiau kaip kitur.

1944 m. sausė buvo priėjus arčiau mūsų žemės net 9,000,000 mylių. Tai gražus kelio šmotas, bet nenusiminkite, sausė dar vis toli. Kada ji buvo arčiausia priėjus ji buvo nuo mūsų žemės 91.32 milijonus mylių.

Abelnai ji yra 94.43 milijonus mylių toliau.

—A-n-s.

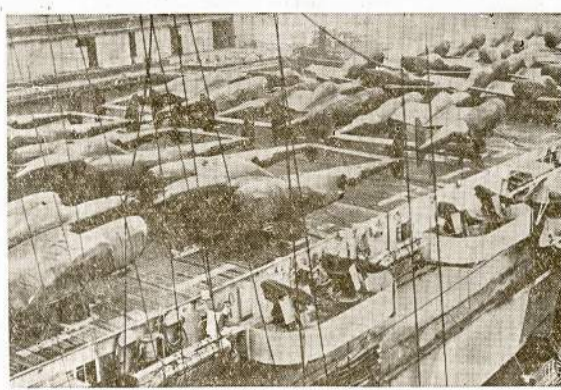
Kas ir Kiek Yra Bilonas?

Lietuvoj, Francijoj ir kitose Europos šalyse, o taip pat Amerikoje bilonas reikiama tūkstantį milijonų ir rašoma taip—1,000,000,000. Bilonas kitaip dar vadinamas milijardu. Bet, pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoj-Anglijoj ir jos valdomose srityse—bilonas reikiama žymiai daugiau, t. y. milijonų milijonų ir rašoma ne su devyniais, o su dvylikai nulių—1,000,000,000,000. Kas gi tai per skaičius?

Jei pradėtume skaičiuoti, suskaičiuodami per minutę po 200 ir skaičiuotume be paliovos dieną ir naktį, tai kad suskaičiuoti milijonų milijonų, reiktų 9,500 metų! Dabar yra tūkstantis dešimties šimtai keturišiasdešimt penkti mūsų eros metai. Jei per tą visą laiką kas nors būtų skaičiavęs vienas, du, trys, keturi ir taip toliau, tai ligi šiol būtų suskaičiavęs tik viena šešioliktąjį angliškų biliono dalį.

Praktiškame gyvenime bilionas retai vartojamas. Jis daugiau vartojamas moksle, kalbant apie begaliniai didesnius arba begaliniai mažus dydžius. Pavyzdžiui, Gammaspinuliai matuojami bilioninėmis centimetru dalelėmis, o tolimų žvaigždžių atstumas nuo žemės matuojamas bilionais kilometrų.

—J.

Lėktuvnešis laivas gatavai pakrautas keliomis jaro frontų. Bomberiai apdengti storom dromuėm, kad sūrus jų vanduo neįsigaitytų jų dalikatą mašinerijai. Nuo šitokių laivų dabar dažnai bombarduojamos japonų bazės visat arti priėšo namų.

Žinios iš Ivairių Mokslo Sričių

Varinis Žmogus

Mūsų atmosferos aukštumos yra labai šalta—nors ties taparčia vieta ant žemės būtų 100 laipsnių šilumos. Todėl lakūnams reikia nepaprastai šiltų drabužių. O kad nerikėtų labai stori ir sunkiai apsvikkti, dabar lakūnams gaminama elektriniai šildomi drabužiai. Tačiau, jei duosi visam drabužiu lygų šilumą—o tai padaroma įstygiant į drabužių ploną susuktų vielų (coils)—tai didelis sąlygi lakūnų žiemini gali būti pakankamai šilta, bet kojom ir rankom per šalta; o jei duosi daugiau šilumos, kad kojom ir rankom būtų šilta, tai žiemini gali būt per karšta. Kad to išvengus, drabužių šildymo sistema reikia sureguliuoti taip, kad visokios šalčio laipsniuose visos kūno dalys gautų reikiamą laipsnį šilumos.

Kaip tata išbandyti?

Jau ne laikas daryt bandymų tada, kada lakūnas jau iškyla iki nepakėičiamio šalčio. Nors jo rankos gal dar ir atlaikytų šaltį, bet kojos ir rankos pavojingai sustingyt, o tokiame atsitikime... bile pavojaus galima susilaukt—rankų-kojų nusilimo, arba ir lakūno žuvimo sykiu su lėktuvu.

Daryt bandymus ant gyvo žmogaus atšaldytam iki labai žemos temperatūros kambaryje irgi nesaugu—taipgi gali mėsdyti kojas ir rankas.

Wright Field Aero-Medical laboratorijos daktaras Victor Guillemain prašė General Electric laboratorijas pagamint tam tūslut varinį žmogų. Ir tauti padaryta—5 pėdų ir 10½ colių varinis žmogus, su 1/16 colio varine "oda".

Ibrodo juokinga ir net kvaila. Bet, kaip tuoj pamatysite, tai yra labai protinga.

Variniam žmogui įtaisyta elektrinė šildymo sistema iš vidaus. Šilumos temperatūra nustatyta lygiai tokio laipsnio, kokį turi temperatūra gyvo ir normalaus žmogaus. Iš šalto bandomojo kambario, kuriame patatytas šis varinis žmogus, nuo kiekvieno jo kūno dalies šilumą rodanti instrumentai prijungti prie kitam, tėtimojimo kambarij ant lentos (panel) pritaisyti rodykliai (myterij). Kai varinio žmogaus kambarys tampa šaldytas iki reikiama žemos temperatūros, tai robotas tuojau raportuoja kitam kambarij esančiam tėtimojui apie savo slovį. Jei jam per šalta, tai tėtimojtas duoda jo drabužiu stipresnį elektros apy-

laką. Jei tuomet roboto liemeniu pasidaro per šilta, o kojom ar rankom dar per šalta, tai jis taipgi apie tai nusikundžia tėtimojui. Kitas žodžiais, jei drabužij ar kurioj jo dalyje per mažai šilumos, tai tos roboto kūno dalies temperatūra nukrinta, o tėtimojtas talai ant instrumento pamato. Šitokiū būdu tėtimojtas sužymi tas drabužio dalis, kuriom reikia daugiau ar mažiau šilumos. Paskui iš naujo perdirhama "coilai" ir tuomi nustatoma reikiama temperatūra kiekvieniui kūno daliai.

Kuomet šitaip išbandytą drabužį lakūnas vieta prijungia prie lėktuvo elektros sistemos, tai jis gauna reikiama temperatūrą kiekvieniui savo kūno daliai.

Ar šiluma reguliuojasi automatiškai sulgų šalčio laipsniu, ar pats lakūnas tauti reguliuoja tam tikru instrumentu prie drabužių šildančios vielos, apie tai nepranešama.

RYTINĖ ŽVAIGŽDĖ

Šiuo laiku rytine žvaigžde yra mūsų saulės sistemos narys planeta Saturnas, antra didžiausia visoj sistemoj. Jo skersmuo (diameter) yra 74,100 mylių ilgio (žemės skersmuo 8,000 mylių). Savo toliu nuo saulės jis yra šeštas (žemė trečias).

Jo metai (apskridimas aplink saulę) yra 29½ mėsiškių metų. Jo para (apsisukimas aplink savo ašį) yra tik 10 val. ir 14 min. Jo toliu nuo saulės yra apie 886 milijonai mylių. Kai žemė skrenda tarp saulės ir Saturno, tai tūly laikotarpis trumpiausia distancija tarpie mūs ir jo yra 745 milijonai myl. Gyvybei jis per šaltas—per toli nuo saulės. Saturnas turi 9 mėnulių ir lankus virš savo ekvatorijaus. Tie lankai padaro jį jdomiausiu už visus kitas planetas. Jie nėra sąlydūs, bet meteorinės medžiagos—susidėdinti iš daugybės įvairaus dydžio meteorų. Lankai sukasi aplink planetą ne vienodu greičiu. Jų plotis skaitima nuo 10 iki 15 tūkstantų mylių, o storis—tik apie 10 mil. Šiuo tarpu jis skaičiai spindri rytuose ant pietvakarinio dangaus net rytui brėkstant, kai visos žvaigždės jau būna dingusios—apie 7-tą valandą.

Vakarine žvaigžde vis dar yra planeta Venera—skaičiai spindri antki vakarais.

APSAUGU NUO RYKLIŲ

Pastebėta, kad ryklės (sharks) šalinasi nuo to vandens, k u r randasi pūvanči negyva ryklė.

Laivyno mokslininkai paty-

išduoda ypatingą kvapasnį, kurio gyvosios ryklės nepakenčia.

Chemistai pradėjo bandymą ant sausžemio su apie 7,000 svarų pūvančia rykle. Jiem pasisekė izoliuoti kvapasnį išduodantį elementą. Jie tam pavyko pagaminti cheminį mišinį, kuris išduoda lygiai tokį pat kvapasnį.

Dabar iš to išradimo dirbama penkių uncijų plytukes. Jos prijungiamos prie "life jacket", kurie jūreivių naudojami gelbėjimuisi laivui skęstant. Vandeniui patekęs jūreivis patraukia plytukes atidarymū siūlą—ir chemikalai pasieleidžia. Viena tokia doza nuveja šalin bišk ryklė, nors ji būtų ir labai išalkusi.

Dar Labiau Paskaistinama Deimantai

Užperėti šeštadienį "Viny" buvo pranešta, kad deimanto žuveys tapo žymiai paskaistintais—vietoje 58 šviesą atmušančių veidukų, deimanto išpaistymas išvystatas iki 86 veidukų.

Dabar gi vėl pranešama, kad deimanto išpaistymas patobulintas net iki 98 veidukų. Juo daugiau ant deimanto šviesą atmušančių veidukų, tuo skaičiai jis žėri.

86 veidukų išpaistymas vadinamas "king cut, o 98— "multi-facet".

Centralinė Šildymo Stotis Visam Miestui

Miestas Virginia, Minnesota valstijoj, perreitas metais tapo vienas aprūpintas garo šiluma iš vienos centralinės stoties.

Tai yra panašiai, kaip dabar miestai yra aptarnatjami elektrai ir gasu. Atkairo namo savininkui nereikia turēt savo pečių, pirktis anglį, dūlkinēt pečius—jam šiluma ateina iš bendros miestavos stoties.

Tokia apšildymo sistema 1937 metais įsteigta ir miestelij Escanaba, Michigan valstijoj (15,000 gyventojų). Kol kas ji apima tik patį centą. Dabar gi jau planuojama šildymo sistemą praplėst taip, kad ji apimtų visą miestelij.

Sovietų Sostinėje Labai Triukšmuojama

LONDONAS, sausio 23.—SSSR sostinėj Maskvoj yra daugiau triukšmų, negu bet kurioj kitoj sostinėj. Kanuoėlės nesiliauja suide salutavimū laimėjimū frontė. Žmonės labai pakilusiam ūpe. Gatvės pilna cebrautojų.

Naujos Knygos

Vaikai Pasaulio Sumišime.

Ir mokykla ir namai turi atsakomybę padėti vaikams išvystyti jų naudingumą visuomenei iki aukščiausio laipsnio. Mokyklai būtų lengva, jeigu būtų galima anksti surasti ką būtent vaikas turėtų išmokti, kad įgytų kuogeriausią savo augimą. Kėbulmas yra tame, kad gyvenimo reikalavimai iš vaiko, kaip ir iš jo tėvų yra dabar pasidarę taip netikri ir sudėtingi, kad yra sunku išanksto nuspręsti ko vaikui reiktų išmokti. Viena vieta, kurioje pamoka turi būti aiški, kad neverta manyti, jog kas buvo tikslu ir buvo teisinga vakar, bus tikslu ir teisinga ir šiandien. Ir tėvai ir vaikai mokytojai gali pasiskaityti autoritetingą vadovėlį tuo klausimu, kurį katik perskaičiau; ju vardas: **Children in a World of Conflict**, virš 300 puslapių, parašytas Roy F. Street, Ph. D., ir išleistas už \$2.50. The Christopher Publishing House, Boston, Mass.

New York mieste. Vėliau jis buvo direktoriu proto higienos įstaigos prie mokyklų ir kitur. Visur padėjo mokytojams ir kitiems pagerinti "protinę vaikų sveikatą," o taip pat ir suaugusiųjų. Tokį darbą dirbdamas autorius išsidirbo naujas idėjas savo darbe, kurias knygoje kruopščiai ir išdėsto. Jis apima tokius dalykus, kaip užtikrintą vaikams gyvenimą ir ištikimybę, vaikų skirtumus ir jų prisitaikymą gyvenimui, augimą ir brendimą, augimą ir elgesį, augimą ir mokymąsi, mokyklą ir pasaulio sąmyšį, mokyklos tvarkymąsi vaiko pažinimą, mokytojo- mokinio santykius, mokytojo darbą, santykius su visuomene. Pridėtas sąrašas patarimų perskaityti, ryšyje su šia knyga, kitų knygų.

Chemija Kasdieniniame Gyvenime.

Yra labai sunku išaiškinti chemijos dalykus paprastam skaitytojui, nes visokie moksliški ženkliai ir pavadinimai kiudo aiškiai viską pasakyti. Bet net po šio karo pradžios jau virš dvidešimts knygų yra išėję, kuriuos aiškina apie chemijos rolę pramonėje, kare ir kasdieniniame gyvenime. Tačiau geriausiai pasiekianti tikslą knyga—o tikslą sąvadinu noru paprastam skaitytojui išaiškinti chemiją—yra neseniai mirusio Walter S. Landis parašyta 238 puslapių knyga **Your Servant the Molecule**, išleista The Macmillan Co., New York; kaina \$2.75.

Šioje knygoje autorius, kuris buvo vice-prezidentu American Cyanamid Co., nors irgi jėda chemijos mokslų ženkly, nes be jų niekaip negalima apsieiti beaiškianant chemiją, bet vis tiek knyga sudaryta taip, kad ir paprastas skaitytojas gali beveik viską suprasti, net apieidamas knygoje tas vietas, kur parašyti chemiškii ženkliai ir skaitydama toliau.

Svečių Pavalgydymas Orlaiviuose

Šiandien yra didžiausias galvosukis svečių patarnauojamos us valgio padavimū orlaiviuose. Orlaiviu keliaujamas taip pagreitėjo, jog iš New Yorko į Clevelandą tik trys valandos. Per tas tris valandas reikia duoti užkandim del 21 keliauninko.

Ši problema nebus jau taip sunki. Trijų valandų kelyje nereikia visat valgyti. Tačiau yra kitas dalykas, tai virimas. Prie 20,000 pėdų aukštumo beveik negalima išvirtinti nieko, nes perlungvas oro spaudimas.

Kaip Suzinoti ar Daraisi Alkoholiku

Beveik vis žmonės prie "kompanijos" išgeria. Bet mažai žmonių yra alkoholiku.

Tai kaip suzinoti kada jau pradeda nuo išsigeriančio tik kompanijoje darytis girtuokliu-alkoholiku?

Ar ryte atsikėlęs nori gerti svaigalų?

Ar jautiesi, kad be gėrimo negalėsi valgyti?

Kurie taip jaučiasi, yra pradžia į alkoholizmą.

Girtuokliai yra sergantii žmonės. Juos reikia gydyti, o ne bausti. Baudimas nieko gero neduos.

STOCKHOLMAS.—Gen. Lothar Rendulic is Norvegijos siunčiamas Sovietų frontam.

(Paprasitai naudaudimū generolus siunčia Sovietų frontan.)

STOCKHOLMAS.—Gen. Lothar Rendulic is Norvegijos siunčiamas Sovietų frontam.

(Paprasitai naudaudimū generolus siunčia Sovietų frontan.)

STOCKHOLMAS.—Gen. Lothar Rendulic is Norvegijos siunčiamas Sovietų frontam. (Paprasitai naudaudimū generolus siunčia Sovietų frontan.)

KĄ RAŠO "VILNIES" SKAITYTOJAI

"Gerb. d. Mažeika: Atsi-
prašau, apie pirmą vietą va-
vuje nei nesvajoti ir visai
neturini tos minties... Dirb-
siu, kiek tik galėsiu iki va-
siu baigsis. Draugiškai, M.
Smitreičienė."

Dretiotiė savo pernykį
rekordą sumušė pusantra-
tukstančio punktu, tai yra
didžiai įvertinamas darbas.

"Gerb. Tamstos: Čia ra-
site \$7; šeši prenumerata, o
doleris namo skolų išmokė-
jimui. Su pagarba, Charles
Stanevich, Summerlee, W.
Va."

"Gerb. Čia siunčiu dolerį
ir norėčiau, kad prisistum-
tė 1945 m. Kalendorių ir
Lengvas Būdas Išmokti An-
glos Kalbos. Kiek truks
duokite žinoti, prisistūsiu. Su
pagarba, James Kanauskis,
Bath, N. Y."

"Gerb. Siunčiu \$8; bus
prenumerata, už Kalendorių,
o kas liks, lai būna išmokė-
jimui namo skolų. Draugi-
škai, T. Easudes, Grass Lake,
Mich."

"Vilnies Adm.: Siunčiu
\$10 ir meldžiu padalinti
taip: prenumerata, \$2 dėl
namo skolų apmokėjimo ir
likusieji \$2 nupirkimui do-
vanų Lietuvos žmonėms nu-
kentėjusiems nuo fašizmo.
Draugiškai, P. B. Kaupas,
Muskegan, Mich."

"Gerb. Adm.: Rasite \$7,
tai bus prenumerata ir dole-
ris bausmės. Draugiškai, J.
Dundulis, Toledo, Ohio."

"Gerb.: Siunčiu siunčiu 5
panaujintus, naujų nepasi-
sėkė gauti. Atleisite, viena,
toli gyvenu nuo lietuvių cen-
tro, kita, ligos darbo valan-
dos, o čia nėra gasolino.
Draugiškai, J. Kolas, Clevel-
land, Ohio."

Draugas Kolas iškelia
svarbų dalyką, tai, kad šie-
met vajininkams sunkiau
prisiėjo dirbt, kaip kada pir-
miau. Bėt ir prie sunkesnių
aplinkybių šiemet vajinink-
kės-vajininkai sumušė visus
praėitės rekordus, kaip ga-
vime naujų skaitytojų, kar-
tu ir panaujinime senų.

"Gerb.: Labai ačiuoju už
Kalendorių. Čia siunčiu po-
ra dolerį ir už juos noriu
dar dviejų knygų Kalendo-
rius. Kas liks pasilikite dėl
savo reikalų. Vincas Vi-
trinskas, West Frankfort,
Ill."

"Brangūs Draugai: Čia
rasite naują prenumeratą,
kuriai pagaliau pasisekė su-
gauti. Viso geriausio jums
visiems su Naujais Metais.
Draugiškai, A. Levanas, Los
Angeles, Calif."

"Brangūs Tamstos: Ra-
site prenumeratą, dolerį
baudos už pavėlavimą atsi-
teist ir Kultūros ir Meno
Klubui mokėstis. Ačiu už
viską. Martha Prokopchuk,
Otis, Ind."

"Gerb. Adm.: Keli mėne-
siai kaip prisiekiau, kad kaip
tik Raudonoji Armija įžengs

Lietuvos žemę, aukausiu
\$10 ant viršū del korimo
lietuvių parduavėlių vokie-
čiam. Bėt kadangi pripra-
tė paveltuoti, bet visgi geriau
vėliau negu niekad. Tai šia-
me laisike rasite 'M. O. ant
\$19.40, kuriuos skirstau se-
kamai: \$10 Raudonajai Ar-
mijai, \$6 prenumerata, \$2
namo skolom ir už \$1.40 pri-
siųskite 4 Kalendorius.
Draugiškai, Chas. Vachū-
nas, Harrisburg, Ill."

"Gerb. Draugai: Atleisite,
kad suvėlavau. Čia siunčiu
du panaujintus skaitytojus.
Taipgi su penkine sveikin-
jimu su Naujais 1945 Me-
tais ir pinigai lai bus dėl na-
mo, o du dolerius perduokite
suselpmui Lietuvos žmonių.
Draugiškai, J. Skerston, St.
Louis, Mo."

"Gerb. Tamstos: Norė-
čiau, kad sistumet man
dienraštį 'Vilnį' metams ir
čia rasite 'M. O.' \$6. Ačiu
jums už tai. Patikimas jūsų,
John Dalovich, Union Mills,
Ind."

Sveikiname pribuvusį
skaitytoją dienraščio šei-
mon.

"Gerb. Draugai: Dar pa-
vyko panaujinti tris ir gauti
vieną naują. Esu pavargęs,
nes reikia dirbt po 12 valan-
dų. Pasilikite draugiškai Jūsų
darbuotojas, K. Lawdanskas,
Rockford, Ill."

"Gerb. Adm.: Siunčiu siun-
čiu prenumeratą naujo ska-
itytojo, kuriam siuntinėkit
dienraštį per visus metus.
Draugiškai, M. Tijušas, East
Chicago, Ind."

"Gerb. Draugai: Siunčiu
'M. O.' ant \$10, tai bus mano
prenumerata, dolelieri už
English Section naują ska-
itytoją, o likusieji dolelieri
'Vilnies' reikalom. Draugi-
škai, Jos. Vasiliauskas, Clevel-
land, Ohio."

"Gerb.: Siunčiu pluoštą
panaujintų ir vieną naują
skaitytoją. Viso šiuo kartu
\$38. Draugiškai, Marcela
Janulis, Detroit, Mich."

"Gerb. Adm.: Prisiunčiu
vėlinę mokėstį už dienraštį
'Vilnį'. Su aukšta pagarba
dienraščiu 'Vilniai', Jūsų
nauja skaitytoja, Julija Mo-
tecius, Lake Village, Ind."

"Gerb. Draugai: Draugė
Klikienė pridavė vieną pa-
naujintą ir kitą naują pre-
numeratą. Mano žmona jau
trys mėnesiai ligoninėje ir
nežinia kada pasveiks. Ji
randaš St. John Hospital.
Draugiškai, K. Lagūnas,
Springfield, Ill."

Springfieldiečiai turėda-
mi laiko aplankykite sergan-
čią draugę Lagūniene.

"Gerb. Draugai: Siunčiu
dvi prenumeratas ir aukų
\$10: \$5 namo skolom likvi-
duoti ir kiti \$5 Lietuvos Rau-
donajai Armijai. Taipgi už
35c. prisistūkite Kalendorių
Draugiškai, M. Kavaliaus-
kas, So. Beloit, Wis."

Šiandieną galetų daugelis
pasekti d. M. Kavaliauską,

Teisybės Žodis Amerikos Lietuviams Katalikams

(Pradžią 2-ram pusl.)
Tie patys šmeižikai, kurie
tauzijo, kad bolševikai žudo
vyskopus ir kunigus, ar ga-
bena juos Sibiran, dabar pa-
vys turi pranešti, kad arki-
vyskūpą Skvirceka ir vys-
kūpą Brizgį vokiečiai išde-
portavo iš Lietuvos.

Bėt jeigu tokie laikraščiai,
kaip "Draugas" ir "Naujie-
nos" taip begėdiškai melavo
praetyje, tai kaip galima tik-
kėti, kad jie dabar rašo tei-
sybę apie bolševikus?

O dabar jie rašo dar pik-
čiau, dar bauriau. Dabar
tuose laikraščiuose pilna ži-
nių (ne iš Lietuvos, bėt iš
Stockholmo), kad Lietuvoj
daugybė žmonių išžudė, o
kaip Biržuos ir Utenoj tai
beveik visus!

Argi galima tokiems lai-
kraščiams tikėti?

Katalikų Nepersėkioja

Broliai katalikai, netikė-
kite tiems ponams, kurie
tik daug kartų apsimelavo.
Jei jums rūpi žinoti teisybę
apie Lietuvą, tai žinokite
šiuos faktus:

Nuo 1940 metų vasaros,
kada įsikūrė Tarybų Lietu-
vos valdžia, ligi Hitlerio įsi-
veržimo Lietuvon, birželio
22 d. 1941 m., nei viena Lie-
tuvos bažnyčia nebuvo už-
daryta. Nei viena bažnytinė
patalpa nebuvo paliesta. Pa-
siliko ir veikė vokiečiai, ar-
kivyskūpai, kūrjios, visa
bažnytinė ierarchija. Baž-
nyčiai buvo leidžiama varty-
kytis, kaip ji norėjo. Kuni-
gams buvo net prirėžta po
žemės sklypas.

Apie toleranciją bažnyčios
atžvilgiu galima spręsti iš
to fakto, kad 1940 metais
Kalėdos ir 1941 metais Vely-
kos buvo paskelbtos nedarbo
dienomis.
Valdžia nesiklausė Tary-
bų Lietuvos piliečių tiki jie
ar netiki. Daugelis katali-
kų dirbo valdžios įstaigose
atsakominguos darbus. Tai
yra visiems žinomas faktas.
I vidujinius bažnyčios
tvarkymos reikalus valdžia
visai nesikišo.

Kunigai, kaip ir visi kiti
piliečiai, turėjo teisę daly-
vauti rinkimuose.
Jei kas piktai puldavo ti-
kinčius žmones ir užgaulio-
jo jų jausmus, tuos baudau-
davo už chuliganizmą.

paaukaujant apmokėjimui
"Vilnies" namo morgiaučius,
taipgi nupirkimui šitų dra-
panų Lietuvos žmonėms.

"Gerb. Draugai: Šiemet
gerai visi pasimokėjo už
"Vilnį", taipgi galima gauti
naujo. Čia siunčiu jį vieną.
Viso gero veltjantis visam
štabui, T. Russ, Grand Ra-
pids, Mich."

Nors oficialiai vaju pasibaigė,
bet visiem darbuoto-
jais ir skaitytojams darbas
paskleidimui "Vilnies" tarpe
nekaitantųjų kaifymų tikta-
priseda.
Todėl nepatingėkite pri-
minti visiem skaityt dien-
raštį, kuris diena iš dienos,
be kitų svarbių raštų, daug
talpina žinių iš mūsų gim-
tinės Lietuvos.
"Vilnies" Adm.

Taip buvo 1940-41 metais.
Taip yra ir dabar.
Juk veikia žinoti, kaip bai-
siai nuteerijo Lietuvą hitle-
riniai okupantai. Reikia ži-
noti kokią daugybę žmonių
jie išdeportavo verstiniems
kategoriniams darbam Vok-
kietijoje.

Todėl Lietuvos žmonėms,
šiuo tarpu, reikia didžiausio
siosienybenės. Prasidėjo di-
džioji dabarmetė. Reikia at-
steigti kas sugriauta, reikia
sukurti naujas socialisti-
nins gyvenimas. Reikia at-
steigti miestus, miestelius ir
sodžius.

Argi tose sąlygose galima
skirstyt žmones ir kiršint
netikinčius prieš tikinčius?
Kiekvienas tėvytinis bran-
gas, šalis reikalinga kiekvie-
no jų darbo.
Tarybų Lietuvos konstitu-
cija garantuoja visiems pi-
liečiams sąžinės laisvę, tai
yra, tikėjimo ar netikėjimo
laisvę.

Paminėsite mano žodžius,
kad kada nors pasigirs bal-
sas Lietuvos kunigų. Jei ne
visi, tai tuli jų tikrai pra-
bis, kad Tarybų Lietuvoj
bažnyčias negriauja, kunig-
ų ir tikinčiųjų nepersėkioja.

Pavyzdingas Darbas

CHICAGO HEIGHTS, Ill.
Štai kokį malonų laišką ir
gražią dovaną prisiuntė B.
Gatch.
"Gerbiamieji:
"Lietuvių Kultūros Drau-
gia nutarė paaukoti dėl ni-
pirkimo Lietuvos žmonėms
dražužių \$10.00. Taipgi nu-
tarė surengti kokį parengi-
mą dėl to paties taip svar-
baus reikalo.
"Kaip greit kalbamas pa-
rengimas bus surengtas,
taip greit uždarbį nuo jo pri-
siųsime komitetui.
"Draugiškai B. Gatch."
Laiškas trumpintis, bėt
toks širdingas ir rūpestin-
gas.
Dėkui Lietuvių Kultūros
Draugijai už jos tokį nu-
sirdų rūpestingumą link
Lietuvos žmonių.
Manau ir kitų kolonijų pa-
sveicinacijos turėtų pasekti
Chicago Heights, Ill., lietu-
vius.

L.P.T.K. Fin. Sekr.,
J. Sķeberdytė.

STOCKHOLMAS.—Koks lai-
nežinomas asmuo atvažiuos
dviračiu metė bombą prie Bri-
tanijos legacijos. Sprogimas pa-
darė nuostolį, apdraskė legaci-
ją, bėt niekas nesužeista.

ŠTAI KĄ VEIKIA OAKLANDO LLD 198 KUOPA

Oakland, Calif.—Svarbiau-
sias uždavinys šiuo tarpu
Amerikos lietuvių, tai teiki-
mas paramos Lietuvos žmo-
nėms.

ALDLD 198 kp. laikytame
susirinkime, gruodžio 6 d.,
1944 m., nutarta rengti žais-
lių parengimą, nuo kurio vi-
šą pelną skirti dėl teikimo
paramos Lietuvos liaudžiai.
Nutarata paaukauti \$10
ALDLD Centro reikalams ir
\$5 LLD Centriui.

Rinkimas valdybos 1945
metams: Visa senoji valdy-
ba pasiliko eiti savo parei-
gas.

Išrinkta komisija dėl su-
rengimo pinigų šiemet vaka-
re. I komisiją išrinkta K.
Karasienė ir Burdienė.
Organizatorė ragino, kad
visi nariai ateinančiame su-
sirinkime pasimokėtų duo-
les už 1945 metus.

Gruodžio 17 d. turėjo-
je žaislių parengimą pas S.
Slegerius ant ūkio. Šlegeriai
aukojo vietą parengimui ir
tai jau ne pirmą kartą.
Vieni draugai aukojo gėri-
mų, kiti valgių; už tai liko
gražaus pelno, viso \$50.25.

Visas uždarbis paskirtas
dėl nupirkimo dovanų Lie-
tuvos žmonėms.

Gruodžio 30 dieną turėjo-
me parengtus pietus pas
draugus Karosus, užbaigim-
ui senų metų. Karosų nau-
jame name yra puikus rū-
sys, kur galime skaitlingai
parengimus surošti.

K. Karosienė ir Burdienė
priuvošė skanius pietus. Bu-
vo skaniausių ir puikiausių
valgių prigaminata.
V. Gust dėl šių pietų pa-
aukojo kalakuti. Visi links-
mai ir draugiškai leido laiką

ir skaniai vaišinosi.
Šie pietūs davė pelno
\$29.25. Visas uždarbis taip
pat paskirtas dėl nupirkimo
dovanų Lietuvos žmonėms.

Sausio 3 d., 1945 metais,
laikyta kuopos susirinkimas
ir paaukauta \$5 dėl "Lais-
vės" suvažiavimo.
J. K. Čaplikas rezignavo iš
užrašų sekretoriaus parei-
gų; jo vietoj išrinktas Mu-
giansis.

Žaislių parengimo komisi-
ja: J. Karosus ir K. Yan-
kauskienė raportavo kas
buvo veikta per pereinatus
metus. Jų darbas visų buvo už-
girtas ir jie išrinkti eiti ta-
pareigas ir šiems metams.
Finansų sekretorė K. Ka-

rosienė raportavo, kad nuo
abiejų parengimų pinigai
jau priduoti jai, kas sudaro
\$80. Ji pasizadėjo juos pa-
siųsti LPTK, kad nupirktų
dovanų.

Organizatorės K. Yan-
kauskienės pasidaravimu,
visi kuopos nariai pasimokė-
jo duokles už 1945 metus.
Sekretorė jų pasiuntė duo-
kles į Centrą.
Kuopos Koresp.
J. Yankauskas.

Tėvas Nuzudė
Savo Jauną Dukterį
GRAND RAPIDS.—Policija
suėmė Carl Gilbert, kuris kalfi-
nams užsiėmė 5 metų dukre-
lės Jessie Pearl. Jo žmona bi-
dijo, kad jis kirto mergaitę kir-
vio penčia du sykius.

UŽSISAKYKITE TUOJAU

KALENDORIUS

JUBILIEJINIS
1945
METAMS
Kaina 35¢

TURINYS

STRAIPSNIAI	Puslapis	Puslapis
Trys Svarbieji Dokumentai	21	Saulės ir Mėnulio Užtemimai
Kaip Ivyksta Saulės Užtemimas	26	Kiek Pasaulį Telem
Laukoviškis	26	Kaip Toli?
"Vilnies" 25 Metų Jubilius	34	Žibalo Gamyba
L. Prūsėlia	34	Kaip Kilo Kalbos
Liet. Liaudies Prielai ir Draugai,	46	Prekybinis Laisvynas
L. Jonikas	46	Kiek Ateivjų Jung. Valtijos
1944 Metų Rinkimų Reikšmė,	57	Kiek Chleugo Leista Liet. Lalkr.
V. Andrius	57	Romšiki ir Arabiški Numerai
Vitamijai, Dr. A. Petricka	65	Simmetrinis Kalendorius
Klaipėdos Krašto Vokietinimas,	72	Metriskos Mieros
P. Pakarklis	72	Kiek Aktorij Pavarėdė
Lalkas ir Laidrodėlis,	89	Kada Bus Velykos
A. M. Metelionis	89	Kur Daugiauusia Pientų
EILERASČIAI		Kiek Amerikoje Indijonų
Džiaugsmo Aidai, St. Jasilionis	16	Kiek Balsavo už Prezidentą
Naujų Metų Rytas, St. Jasilionis	17	Kur Tėrisėliausia Apygynta
Pirmoji Gegužės, S. Zajankauskas	19	Kiek yra Apsidraudusių
Lakšūnata Negali Neatibūti,	30	Kiek Parmerių ir V. Valtijoje
Salomėja Neris	30	Kiek Senų Amerikoje
Saltosios Krosny, Mart Raud	30	Dabartinio Karo Kronika
Naujos Bangos, St. Jasilionis	31	Platinio Gamyba
Aitginimas, Vėjas Reimeris	32	Kiek Angliški Kalbančiai
Siaūsukite, Vėjas Salomėja Neris	32	
Gyventom Kelias, St. Jasilionis	33	
Draugams, Jonas Kaikaitis	64	
Senovės Daina, Ljudas Gira	70	

KOLONIJŲ BIZNIERIAI
IR PROFESIONALAI
Brooklyn, N. Y. 126-32
Philadelphia, Pa. 133-36
Pittsburgh, Pa. 136-38
Binghamton, N. Y. 139-41
Akron, Ohio 142
Cleveland, Ohio 143-49
Detroit, Mich. 161-57
Brockton, Mass. 168
Bridgewater, Mass. 169
Springfield, Ill. 170
Roslendo 175-4
Mėnesiai ir Dienos 2-14
Metų Laikai 2-15
Chicago ir Aplinkinių 150-41
Huzoro Gabalėčiai... nuo 45 iki 90.

Organizacijos ir literatūros platiniojams, imantiems nemazius
5 egzempliorių, duodame 20% komiso. Užsakymus
ir pinigus siųskite:

"VILNIS"
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirtėusia Lietuvos Pašalpos ir
Apradros Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinė mokėstis pigiausia.
- Pirmą naujus narius nuo 2 metų; kiti 40 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išplėtyk šeimams telpančią
blankule ir pasisk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

As noriu gauti informaciją, kaip patapti LDS nariu.

Mano vardas _____
Antrašas _____

Walteris Žukas Sužeistas Francūzijoje; Rašo žmonai

Walteris Žukas daugelį žinomas, nes jis pagarsėjo vadovaudamas chorus. Kiek metų atgal energiškas muzikantas vadovavo Detroite Aido Chora.

Kaip jis buvo išlaikantis savo užsiėmimą, taip yra tvirtas karo pareigose. Nežiūrint, kad du kartu buvo sužeistas ir pastaruoju laiku gan sunkiai, jis pro skausmus juokauja.

Savo laiske Walteris rašo: Kur nors Belgijoje Gruodžio 18-ta.

Nepatinka ši aplinkuma, per daug "buzz" bombų, krinta nepatogiai perarti. Lietus laškoja. Tas neprivalėtų daryti man skirtumo, juk aš visvien niekur negaliu eiti. Kambaryje turiu radiją. Vakar klausiasi Jack Benny'o su Fred Allen programos. Čia yra ir pianas, bet aš negaliu prie jo deaėti.

Gruodžio 19-ta.
Turiu kojoj žaidžą. Nėra ko rūpintis. Patarnavimai ir gydymas puikūs. Man taip pat išmūšta du dantys.

Gruodžio 21-ma.
Vakar nerašiau, tik miegojau. Valgau per daug, tankiau po dvigubą porciją, atsimokėjimui už tą laiką, kada mes buvome visiškai apšuti ir maisto nebuvo. Kantinui vandenį prispildavom iš gatvės duobių. Tai junginys lietaus, purvo, kraujo ir gazolinės. "Apčystydavom" jį tabletelėmis.

Mūšis buvo aštrus per dvi dienas ir naktis su retkartinėmis "pertraukomis." Ejo nuo biaueraus ranka rankon mušimosi iki prispyrimo stuboj su dviem priešais tankais šaudant į mus. Mūšikių skaičiai taip sumažėjo, ką mes du kart kalbėjome apie pasidavimą, bet kas kartas nutardavom dar vieną kartą "tvoti". Padarymū mūsų padėties "jautresne," mūsų sklepas vos besilaukė neužgruivęs, o tiesiai skersai gatvę nuo mūsų buvo amunicijos sandėlis. Tikėjomės, kad jį pataikys sproginys ir pasiųs mus visus į "gerąją kelionę." Visa tai tebeapsileka misterija mums keliems, kurie "išėjome."

Sį rytą gavau liudymą, kuriame pareiškama, kad aš apdovanojamas "Bronze Oak Leaf Cluster" nešioti su mano "Purple Heart."

Labai pasiliegtu jūsų laisčių. Idomu, kaip išėjo viskas Laisvės koncerte. Nenūmatau, kaip mane pasivys laisčiai ar aš juos.

Gruodžio 22-tra.
Sveikata gerėja. Slaugės ir daktarai yra "žmoniški." Buvau pas dantistą, tad už kelėtos dienų atgausiu savo "sypsa."

Ideu "souvenir" Rusijos pinigų. Užtikau tarp "laužu" savo kišeniuose. Neatmenu, kur juos gavęs.

"Buzz" bombos vis tebeskrajoja. Veda į nesuvaldo-

mą pykti, matant tokią būdą ant civilinių. Ką vokiečiai gali tuomi atsiekti, nesu-prantama.

Cigaretai mums padalinama po penkis dienas.

Gruodžio 24-ta.
Valgiau pusryčius su dideliu apetitu. Ot, valgau! Be klausimo, jie dėl "Žukas" atneša dvigubą porciją. Sutaupo jiems ekstra nešimą. Mane vadina "Mad Russian." Tankiausia manęs neranda. Aš jankau draugus, geriu (coca cola) ir skambinu pianu. "Užregistruotas" popiečių ir vakarui Raudonojo Kryžiaus dainų festivaliui.

Dėmiojau sau, ką turėsi Kalėdų pietum. Rūpėjo, kad negautum Karo Departamento telegramą, kad nesugadintų šventės. Linkėjau, kad ją tegautum po Naujų Metų. Aš sveikstu nebogai. Tikiuosi iš čia išėiti už kelėtos dienų.

Greta praradimo jūsų paveikslukų, adresų ir gaidų, taip pat "ne vietoj padėjau" savąjį vokišką pištalietį. Būti sumntu (kas atrodė galima vienu tarpu) su kontrabanda būtų reikšė mirtį, kadangi Džeriai nemėgsta mūsų "žaidimo" jų frankiais...

Walterio laisakai gyvai primena, kaip svarbu kožna minutė darbo pristatymui visko pakankamai, visko laiku daugeriopiems mūsų frontams. Minutės, sekundos nusveria armijų grupės pergales, gulemia atskirų karių gyvasties ar mirties klausimą. R.

Daujotai Susilaukė Malonaus Svečio

East St. Louis, Ill.—J. J. M. Daujotams tikrai buvo linksmi Nauji Metai, nes jų sūnus Arthur atvyko į svečius iš kariškos tarnybos. Arthur Daujotas Machinista Mate 2nd Class, yra Karo Laivyno pareigose. Jau treči metai kaip jis įstojo Dėdei Samui tarnauti.

Sausio 24 d. jis apleis savo tėvelius ir važiuoja į Čicago atkankinti savo sesutes ir dėdes A. Daujoto. Arthur'o brolis Herbert irgi tarnauja laivyne, jau bus du metai. Abu Daujotai tarnauja Pacifike.

Nuo savęs linkiu geriausio pasisekimo jų svarbiose pareigose ir greitai sumūti visų bendrą priešą—fasizmą ir sveikiems grįžti prie savųjų.

O tėveliams linkiu greitai susiraminimo išleidus mylimą sūnų.
—M. Tenikait.

WASHINGTONAS. — Kongresmanas Allen inėšė bilį, kuris siūlo atimti pilybę nuo fašistų naturalizuotų piliečių ir deportuoti juos. Bilius apima ir pirmiaus buvusius fašistus.

Padarė Rekordą Per Atlantiką Lėkiojimo

LONDONAS, sausio 25.—Anglijos pašto ir prekių vežimojo Lancaster orlaiviai padarė rekordą skridimo tarp Skotijos ir Montreal. Greičiausia atlikta kelionė padaryta į 11 valandų ir 26 minutes.

"Garu apsidomas apartamentas" kurnors Belgijoje. Čia matosi galvą iškišęs iš apkasos seržantas Albert Luiz, iš Manchester, N. H., kalbasi su sanitaru Manuel Garcia, iš North Hollywood, Cal. Jiedu yra nariai artillerijos bataliono ir jų operuojama 155 milimetrų kanuolė, sako, randasi visai netoli užkamoflažuota miške.

LIETUVIAI DĖDĖS SAMO TARNYBOJE

ST. CHARLES, ILLINOIS, JAUNI VYRAI KARIAUJANTI UŽ DEMOKRATIJA.

Seržantas Albertas Janūnas su žmona; kuris nuo pat pradžios karo tarnauja Dėdei Samui ir yra kur tai Pacifiko fronte.

Jonas Janūnas, jaunesnysis Alberto brolis, irgi jau geras laikas tarnauja laivyne.

Jų tėveliai Janūnai gyvena St. Charles, Ill.

Seržantas Adolfas Olekno, kuris šiame paveiksle dar korporalas, bet dabar jau seržantas, irgi geras laikas tarnauja armijoje.

Oleknai taipgi turi dukterį slaugę, bet ji vedus ir turi du vaikučius, tai yra namie. Jos vyras tačiaus, manoma, eis armijon.

Ragina Duoti Subsidiją Už Daugiau Vaikų

NEW YORKAS. — Dr. E. A. Shuman sako, kad gimimai Amerikoj sumažės, ir ragina valdžią duoti subsidijas tomis motinoms, kurios gali ir norėtų daugiau vaikų turėti.

(Sovietų Sąjungoj tokios motinos gauna iš valstybės mokesnį už daugiau vaikų.)

Korporalas Al. Lukas jau trys metai tarnauja ir yra kur tai Pacifike aviacijos bazėj. Jo motina ir patėvis Bogušinskiai gyvena St. Charles, Ill.

Lukas jau kelis sykius savo atostogas užleides kitam. Jis visą tą laiką neatlaidžiai eina savo pareigas.

ROCKFORDIEČIAI RENGIA SI PRIE JUBILIEJINIO KONCERTO IR BANKIETO

A. Kenstavičienė, K. Abekienė

Šiais metais sukanka 15 metų nuo įsisteigimo ir gyvavimo LDS. Ta proga Rockfordo LDS 95 kp. rengia jubiliejinį koncertą ir bankietą. Ši didžioji iškilmė įvyks vasario 18 d., S. M. ir S. F. svetainėje, 1019—3rd ave.

Atvažiuoja iš Chicago garsiosios dainininkės: A. Kenstavičienė ir K. Abekienė. Jos ne tik Chicagoje pagarsėjusios, bet ir po visą plačią Ameriką ir net Kanadą. Kur tik jos dainavo, iš visur skambėjo gražiausias atgarsis apie jų gaminimą. Rockfordiečiai turės aukštinę progą jas išgirsti.

Be žymiausių dainininkių, dar turėsime visų mylimą sveitį ir gabų kalbėtoją "Vilnius" redaktorių F. Abeką. Jo kalba visada būna gili, išsami ir lengvai suprantama. Gerbiami rockfordiečiai, LDS nariai ir "Vilnius" skaitytojai, visi rengimės šioje

Vokiečių Laivai Bėgsi iš Baltijos Juros

STOCKHOLMAS, sausio 25.—Slapti Danijos pranešimai sako, kad Copenhago prieplaukos priežiriai įslysta išstūti tą prieplauką padarant vietos daugelį laivų.

Manoma, kad nacių laivai bėgs iš Rytų Prūsijos portų į Danijos portus.

14-ka Divizijų Rumunijos Armijos Kariauja prie Nacių

LONDONAS, sausio 25.—Užsienio ministeris Eden pareiškė parlamente, jog 14 divizijų Rumunijos armijos dabar kariauja Aliantų pusėj prieš Vokiečių.

Jis atsisakė aiškinti, ar Rumunija bus skaitoma Aliantų talkininke.

Biruta Ramoskaitė Eastono Teatre

Rochester, N. Y. — Gruodžio 30 d. pirmu kartu teko girdėti dainuojant Birutą Ramoskaitę Rochesterio Civic Music Association koncerte, Oscar Straus diriguojant Rochesterio Civic Orkestrai ir dainoriams.

Muzika buvo parinkta. All-Viennese, Johann, Oscar ir Erwin Straus'ų kūriniai. Muzika gera. Tačiau, laukimas išgirsti Birutą dainuojant, dainai stebė muzikos gerumą. O ypatingai, kad es skaitęs apie Birutos didelius atsižymėjimus Laisvės koncertuose. Bet, žtai, 6-tame šimto koncerto išei-na Biruta Ramoskaitė. Publika pasitinka su dideliais aplovismentais. Biruta atrodo labai gražiai fiziškai išaugusi, šviesiaplaukė mergina. Šviesiai žalias kostiumas, be blizgučių vaizdavo Birutos rimtumą, kaipo artistės.

Birutos solo "My Hero" iš "The Chocolate Soldier" davė nekantrumo, kad greičiau išgirsti. Biruta, malonių, gerai išlavintu balsu patenkino visų laukimą taip, kad publika nenustojo aplovismentavus, kol Biruta nedavė ankora. Vėliau dainavo porą duetų su Brooks Dunbar, tenoru, Chicagos Civic Operos. Po kiekvienos dainos publika reikalavo daugiau dainų.

Po koncerto teko susitikti ketelę svetimačių ir visi sakė: "Girl is wonderful singer." Vietiniai kritikai per spaudą irgi atsiliepė labai gražiai apie Birutą, kaipo talentingą Amerikos sopraną. Bravo, Biruta, bravo! Už taip puikų padainavimą.

Tik mums gaila, kad neturėjome progos jums asmeniškai padėkavoti už žavėjantįs dainas.

Birutos, rochesteriečiai, prašo progos susipažinti asmeniškai, kuomet būsite su programu, arba kada važiuosit per Rochesterį.

Č.

Sitūčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMUL
6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas GROVEHILL 6142
1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2189
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stovliui prietamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1274
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 2572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

S. P. MAŽEIKAS ir EVANAUSKAS
3219 LITHUANICA AVE. TELEFONAL YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITHUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 0651

Sowa Kandidatuoja į 10-to Wardo Aldermano Vietą

Per 26 Metus Jis Vedė Pilietybės Klases Dėl Ateivjų

F. S. Sowa yra plačiai žinomas 10-tam Wardo. Jis per 26 metus yra daug pasidaravęs ateiviams, vedė klases įvairiose viose dėl naturalizacijos.

Pernai rudenį sukako 26 metai jo šio taip reikšmingo darbo. Tūkstančiai ateivių, kurie lankė jo klases, yra padavę prašymus pilietybei ir įsipilietinę.

Dabar F. S. Sowa čia 10-tam rinkimui aldermano vieton 10-tam Wardo. Jis savo progrome pažymi svarbius punktus. Pirmausias jos reikalavimas: Isteigimas vietos dėl gryžtančių karių, kur galėtų užėiti dėl informacijų ir tt.

Kur kalba apie apeliinkės pletojimą 10-tam Wardo, tai sužymi visą cilę labai svarbių punktų: orlaivių aktsės išbudavojimą prie Calumet ežero, paskui praplėtimą kanalizacijos, tai išplatinimas ir gilinimas Calumet kanalo.

F. S. Sowa reikalauja, kad Illinois Central geizkelio operavimas būtų prailgintas nuo 91st St. iki 138th St.

Yra raginami piličiai balsuoti už F. S. Sowa, kuris yra daug pastarnavęs dėl žmonių ir biznio įstaigų šioj apeliinkėj.

Emil Pacini Eina Įsrinkimui į 10-to Wardo Aldermaną

EMIL V. PACINI

Emil V. Pacini yra sekretorium demokratų organizacijos 10-tam Wardo. Jis čia aldermano pareigas nuo tada kai numirė aldermanas William J. Pieczynski. Jis numirė pereitų kovo mėnesį.

Šiuose papildomose aldermanų rinkimuose Emil V. Pacini kandidatuoja kaipo reguliars demokratras į tą vietą. Jis priklauso prie Illinois American Legion 2220 post, Fraternal Order of Eagles, Old Settlers Association of South Chicago, Order of Moose ir prie kitų tos apeliinkės organizacijų.

Mr. Pacini turi ilgą metų patirtimą 10-to Wardo reikaluose. Jis tą įrodė savo veikla wardo bendruomenėj.

Aldermaniniai rinkimai įvyks pirmadienį, vasario 5-tą, 1945 m. Visi piličiai 10-to Wardo dalyvaukite rinkimuose ir balsuokite už tokį kandidatą, kuris yra pasidaravęs bendruomenės gerovei.

Maks A. Pieczynski į 10 Wardo Aldermanus Pietinėj Chicagoj

Kandidatūrą Parėmė Pavieto Iždininkas Schlaeger

MAKS A. PIECZYNSKI

Susirinkime 10-to Wardo dvi-dešimties prysinkty kapitonų, demokratų partijos, liko nular-ta remti Maksimilano A. Pieczynski kandidatūrą. Jį stipriai parėmė pavieto iždininkas, Viktor L. Schlaeger.

WIKTOR L. SCHLAEGER

Praeitose seredose vakarų, susirinkime svetainėje Kan'e Glass Room, 92-ra ir Baltimore ave., susirinkę kapitonai tinkamai parėmė Pieczynski kandidatūrą, už kurią stipriai stvoja Schlaeger. Kokia naujo kandidato bus platforma, patirsime iš jo radio kalbos, kuri bus pasakyta rytoj popiet, nuo 1:45 iki 2-ros val., iš stoties WJOB. Tą radio programą duoda Edwardas Smierczka Chorvatams ir Slovaksams.

Iš LLD 25 Kp. Mitingo

Baltimore, Md.—Sausio 8 d. įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 25 kuopos susirinkimas. Narių neskaitlingai atsilankė, bet buvo rimtai dalykai aptarti. Apertarus kuopos ir organizacijos reikalus buvo pakeltas klausimas, kodėl nariai nesilanko į susirinkimus.

Tame klausime buvo įvairiausių išsireikškimų, bet paskusavus visi sutikome ir tarimą padarėme, kad sekamame susirinkime, kuris įvyks vasario 12 d., greitai atlaikyti kuopos susirinkimas, o paskui turėti diskusijas.

Taip, dabar nelaikas suduriuoti šiltame kambaryj ir sakyti, kad esame pavargę. Reikia visiems rūpintis organizacija ir bendrai visuomenės reikalais. Dalyvaukite visi būsimame susirinkime, dalyvaukite diskusijose.

K. Mikolaitis.

WASHINGTONAS, sausio 23. Maistas Amerikoje ir kitose šalyse tap labai reikalingas, kad kiekvienas žmogus turi kuo galinti prisidėti prie maisto gaminimo, sakė prezidentas Rooseveltas.

Jis ragina padėti fermeriams vasarą juo daugiau maisto gaminti.

DEGANTIS DARBAS; DETROITO LIETUVIŲ KOLONIJA NETURI PASILIKTI!

Vasario 4-11 dienomis atsisubus generalis vajuos Russian War Relief Detroito ir jo apeliinkės, kad kuo daugiausiai ir kuogreičiausiai surinktus drabužių kare nukentėjusiems žmonėms.

Vietinis Detroito RWR Komitetas susideda iš taip plačiai visiems žinomų Detroito piličių, kaip tai: Majoras E. J. Jeffries, Jr., Rev. Francis B. Creamer, Mrs. Willard Pope, policijos viršininkas J. F. Ballenger, Dr. W. E. Bon, Frank Cody, Mrs. Dudley C. Hay, Philip Adler, Ira W. Jayne, Frank X. Martel, Stanley Nowak, Judge Frank Picard, C. Pat Quin, Mrs. Howell Van Auker, Rev. Robert S. Whitehead, Rabbi Leon Fram, Dr. Waldo Lessenger, ir daug daug kitų plačiai žinomų Detroito piličių: iš visokių politinių srovijų, industrijų, darbo unijų, taip lygiai ir profesijų.

Po tokių, kaip viršinietį piličių, direktyva ir priežiūra visą laiką buvo vedamas darbas Russian War Relief iki šiol, ir bus vedamas ir toliau, kol tik reikalos to darbo rasis. Pastaruoju laiku šis Detroito skyrus RWR padidins savo darbą keliaropių, nes nuo karo nukentėjusiems pagelba skubiai reikalinga ir drabužių kuodaugiausiai reikia dabar.

Šiuo tikslu ir generalis vajuos liekasi pradėtas su 4-11 dienomis vasario šių metų, kur po visą Detroitą ir apeliinkės eis rinkliava.

Vietos suesumimui drabužių bus parenduotos kuo parankiausiai visose apeliinkėse, kaip tai bažnyčiose, unijų svetainėse, policijos ir ugniagesyklos stotyse ir daugelis kitų vietų, kurios bus nurodytos per radiją ir laikraščius.

Kiek jau teko sužinoti, tai daugelis skirtingų tautų jau gana plačiai veikia, nes nerie raportavo, kad net ir dabar jau turi surinkę drabužių. O kitos organizacijos ir pinigų didokas sumas, kad nupirkti naujų drabužių, dar nepradėjus vajuos pilnai, tik einant prisirengimui.

Daugelis tautinių grupių jau turi šimtus darbininkų, kad apėitų savo apeliinkę laike vajuos. Taip lygiai ir amerikony organizacijos nemiega, nes kiekvienas sąžiningas žmogus kuoašikliausiai permato tą didįjį reikalą, kad kuo daugiau ir kuogreičiau galėtų tą pagelbą suteikti.

Lietuviai kažin kodėl truputį pasilikio šio vajuos klausime. Nors lietuvių Detroito priskaitoma apie 20 tūkstančių, bet matyt jie šlubuoja, nes jau turėtų girdėtis apie vajuininkus tame darbe, bet iki šiol dar nieko nesigirdi.

Detroito lietuviai su savo garsia radio valanda ir savo progresyviems organizacijoms jau turėtų būti girdima šame darbe.

Gal man viskas nežinoma, gal teks įvyki su šiuo par-

ginimu į šį šventą darbą užgirsti, kad jau jis yra vedamas, ir dar didesnis negu kas manė. Jei tai būtų, tai būtų gerai.

Reikia ne vieno, ne dešimtimis, bet šimty lietuvių vajuininkų šiam darbu. Pagelba reikalinga dabar, Hitleris paliko liaudį pabėgdamas nuo Raudonosios Armijos nuoga ir benamiais!

Neturėtų rasti tarpe lietuvių taip vadinamų "Quislingų," kurie Hitlerio darbą vestų!

Į darbą visi lietuviai sykiu su visais sąžiningais amerikonais ir kitataučiais! Visi, norinti pasitarnauti šiam šventam ir naudingam tikslui pagelbos klausime, nukentėjusiems nuo žiauriųjų nacių, kreipkitės su savo pasiaukavimu į Russian War Relief, 202 Donovan Building, 2457 Woodward, telefonas RA 3925.

Visokia pagelba reikalinga.

Skaisgiritis.

P. S. Russian War Relief tiesioginiai piniginių aukų neima. Organizacijos ir grupės žmonių tarp savęs gali tik pinigus susirinkti dėl nupirkimo drabužių dėl nuo karo nukentėjusių ir priduoti juos RWR.

Lietuvių organizacijos gali paskirti ir už tuos pinigus nupirkti drabužių pridavimui Russian War Relief, kuri yra po paties prezidento F. D. Rooseveltto priežiūra.

Unijos Priesingos Draftavimui Darbininkų

WASHINGTONAS, sausio 23. Kongreso Militarinė Komisija jau baigus planus biliiu draftavimui darbininkų, kaip prezidentas Rooseveltas patarė.

Darbo unijos betgi tam biliiu priesingos. Vyriausias tam priesinimui prezastis yra ta, kad draftuojant darbininkus unijos nustos teisės "uždaryti šapū." Būty slatomi darban neunijistai ir unijos nustos teisės neleisti darban neunijistų.

Pažvelgus Per Rakto Skylutę

"Konduktoriau, pagelbėk man išlipti iš traukinio."

"Kodėl ne," atsako konduktorius Michigan Central stotyj Detroito. "Su mielu noru!"

"Matai, konduktoriau, aš basiaai diktas... Mano pilielis nesvietiškaai atsiikišęs ir jau devyni metai nematau savo kojų... Lipant laukan iš traukinio aš priverstas išėit atbulas. Daugumai konduktorijų atrodo, būk aš lipu į vagoną ir jie nevidoniai įstumia mane atgal į vagoną... Šiandien aš pravažiuoju taip jau net penketą stočių."

Skrevezoja sau namo girtas-girtutelis vyras. Nors gatvė labai tiesi ir plati,— jis visvien vos joje išsitenka. Atsimuša į lempos stulpą; pakelia galvą ir pamato ten viršų šviesą. Ir pradeda jis barškintį ir stulpą, iškarto lengvai, o paskui jau ir nejuokais ir dar su tokiu entuziazmu, kad jam net kraujas tyška iš krumplių... Prieina nustebeš policistas ir nori sužinot smulkmenų.

"Matai dabar pats, gerbiamas oficieriau, kokis mano ženybinis gyvenimas? Aš gyvenu viršų, ant antrų lubų... Tą visį žino, ir aš labai gerai atsimenu... Matai ten šviesa? Reiškia: mano pati namie. O kodėl ji paskustva dabar nenori mane įsileist, a?"

Sugryžo kartą iš tolimų kraštų agentas ir pradėjo girtis viešbučio kambary prie bonkos šnapso savo geram frentui apie įvairius būtus ir nebūtus prietikius. Staiga tas agentas atsidaro langą ir sako:

"Aš turiu patraukimą šokt per langą ir paskrajot

kieme ant šviežio oro."

Ištaręs tai nūrė per langą ir suplojo savo nosj į kiemo cimenta.

Ant rytojaus frentas nuėjo į ligoninę jo aplankyt.

"Kodėl mane vakar nesu-

laikėi?"

"Gal ir reikėjo," teisinosi frentas. "Bet matai: aš buvau taip užžavėtas tavo pasakojimais, jogei buvau jau tikras, kad gali sulig noro ir kristi oru kaip paukštis."

Pažastaitė.

Užsitinkinkite patenkinančią reprezentaciją išsirinkdami tom pareigom tinkamą žmogų—

BALSUOKITE UŽ

EMIL V. PACINI
Reguliarės Demokratų Organizacijos kandidatas į Aldermanus iš 10-to Wardo.

Balsavimai Pirmadienį, Vasario 5 dieną, 1945.

BALSUOKITE UŽ

FRANK S. SOWA
ALDERMANAS IŠ 10-to WARDO Neparitinis

Frank S. Sowa Platforma Apima Sekamus Pagerinimus 10-tam Wardo:

1. Isteigti Informacijų Biurą grįžantiems iš frontų veteranams.
2. Telkti daugiau patalpmų, kurie sutauptint gyvystis ir pakeltų morale mūsų narsųjų kovotojų.
3. Miesto Taryboje pravesiti tarimą užtikrinantį tinkamą atlyginimą atsklymėjusiems savo parelgesė policistams.
4. Už geresnį suregulavimą trafiko šviesų South Chicagoje.
5. Už priemones sumažinimui dūmų.
6. Už štaisymą Ewing Avenue.
7. Už patalpmą apertuvusių gatvių grindimų ir išgrindimą naujų 10-tam Wardo.
8. Už išbudavojimą viešos maudynės James H. Mann Parkė, kad patenkinti didesni skaitlių apeliinkės gyvenotojų.
9. Už nabadavojimą naujos prađinės-vidurinės mokyklos prie 108-tos ir H gatvių, kad patenkinti padidėjusį skaitlių mokyklos.
10. Už išbudavojimą airporto prie Calumet ežero.
11. Wolf Lake namitai ir narvesti viešą parku su moderniais žrengniams matoniam laiko praleidimui apeliinkės gyvenotojų.
12. Už praplatinimą ir pagilinimą Calumet Kanalo, kad ir dideli laivai juomai galėtų plaukioti.
13. Už pratiesimą busų aptarnavimo linijos nuo Hegewich iki Bowen vidurinės mokyklos.
14. Už įsteigimą daugiau žaislaviečių jaunimui ir vaikams.
15. Stengtis prapfėti statybą gyvenamų namų.
16. Sustabdyti užvertimą Wolf ežero į pietus nuo valstijos rubežių.
17. Gouti Illinois Central kompaniją prastesi geležinkelį nuo 91-mos gatvės iki 138-tos.
18. Sudėti trafiko regulavimas šviesas prie 136-tos ir Breinard gat. ir pakelti dūjines gatvių lempas elektrikinėmis visam 10-tam Wardo.
19. Uždarinti teršima ežerų vandens, kad apsaugotus žmonių sveikata ir sulauktis išaukinamą žuvų.
20. Užbaigti darbą 87-tos gatvės grindimo.
21. Isteigti gatvių laistymo sistema, kad sulaukyti dulkių vezimamsi į namus ir biurnio įstatas.
22. Raštinės bus atidarytos visose apeliinkėse 10-tam Wardo: South Chicagoj, South Deering, East Side ir Hegewich.

Rinkimai—Pirmadienį, Vasario 5-tą, 1945

Gerbami Pietinės Chicago Piličiai ir Piliētės

Balsuokite už

MAX'Ą J. PIECZYNSKI'Ą

į 10-to Wardo Aldermanus

M. J. PIECZYNSKI

kurj remia p. Victor'as L. Schlaeger'is ir p. Leonas Garvey, iš Reguliarės Demokratų Organizacijos, taippat

pp. Juozupas M. Wisniewskis, Jonas Szymanski ir Stanislovas Baczynskis stovia už jo kandidatūrą. Jį indorsavo Lenky ir Slovaky kilmės Piličių Komitetas, taippat vadai chorvatų ir slovaky grupių, ypatingai pp. Mariana Gace, Robertas Poznawich, Juozupas Gasper ir kiti.

Rinkimai Pirmadienį, Vasario 5-tą, 1945 m.

LITERATŪROS

DRAUGIJOS

30 Metu

JUBILIEJAUS

BANKIETAS

Vasario 4-tą

LIET. AUDITORIJOS

3133 S. Halsted St. Įeiga \$1.30

PROF. LANGE PAREIŠKIMAS LENKIJOS IŠLAISVINIMO KLAUSIMU

Rašo PROF. OSCAR LANGE

Šitame kare patysi svarbiausias įvykis buvo, tai Sovietų Sąjungos ir Lenkijos armijų bendros pastangos išlaisvinti Varšavos, Krakovo, Lodziaus, Gniezno ir kitų Lenkijos miestų. Visai trumpoj aiteityje visa Lenkija bus laisva. Išskyrus kelis suklaidintus politikus, didžiama lenkų gyvenančių Amerikoje su didžiausiu džiaugsmu pasitiko išlaisvinimą jų giminių tėvynėje. Jie didžiuojasi tuo, kad Lenkijos armijos apie ketvirtadalis miliono aktyviai dalyvavo mūšiuose Lenkijos išlaisvinimui. Jiem džiugu girdėti, kad Lenkijos žmonės į savo rankas ima gyvenimo reikalus ir tvarko savo šalį, įsteigė savo valdžią, atidaro savo administraciją.

Pereitę dviejų savaitių įvykiai uždėjo antspaūdą ant Sovietų Sąjungos ir Lenkijos draugingumo. Tarpe dviejų šalių užmezgė draugų—ginklo draugų—ryšiai. Lenkijos armija kartu su Baudonaja Armija įgyvijo į Varšavą. Tas draugingumas bus patvirtintas kai Lenkijos ir Sovietų Sąjungos armijos kartu įžengs į Berlyną. Tas parodo kaip protingi elgėsi Lenkijos Išlaisvinimo Nacionalė Taryba ir Laikinoji Valdžia Liubline. Ta taryba ir liubliniškė valdžia nutėse draugingumo pamatus su Sovietų Sąjunga. Tuo pačiu sykū jie parodė nusigvenimą imigraciant lenkų valdžios Londone.

Laikinoji valdžia Liubline ir Lenkų Tautinio Išlaisvinimo Komitetas priėngė Lenkijos išlaisvinimą. Tas kognitetas, ta valdžia priėngė Lenkijos armiją, kuri petis petin kartu su Baudonaja Armija kovotų bendrą priėgą; jie priėngė laikiną administraciją ir enėsi atbudavoti šalį ekonominiui, kultūriniai ir laisvą politinį veikimą išlaisvintose vietose.

Tuo tarpu londoniškė valdžia atgrubnagiškai vis laukė Sovietų Sąjungos nusilpnėjimo ir vis stengėsi inėsi nesuspriktimus tarpe Talkininkų; laukė skilimo; darė visokius pasipriešinimus Liubline įsisteigusiai valdžiai. Tas jų nelemtas darbas baigėsi organizavimo pogrindinio judėjimo dėl sabotalizavimo liubliniškės valdžios.

Šioje valandoje turi būti aišku visiem amerikietiškam lenkam, jog londoniškė valdžia parodė nesugebėjimą imti tvarkyti lenkų tautos reikalus. Tai valdžiai teikimas toliau paramos yra kenkimas pačios Lenkijos reikalams. Tas skaldo lenkų žmo-

nes, kai vienybė yra labiausiai reikalinga; tas pakentūji bendram susitarimui tarpe Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Sovietų Sąjungos. Dabar yra vienintelis pamatas pakilti ir atsibudavoti nepriklausomai Lenkijai, tai Liubline valdžia.

Tolesnis rėmimas londoniškės valdžios nespūla su Amerikos demokratiška užsienine politika. Tas politinis nusistatymas buvo nušviestas Atlanto Carterio dėtinuose, kur nusakoma, jog išlaisvintose šalyse turi teisė išrinkti savo valdžias. Tokia teise naudojosi Lenkijos išlaisvintų vietų žmonės ir įsteigė Liubline Laikąją Valdžią. Ta valdžia paskelbė, kad kaip tik bus galima, bus generaliai rinkimai atstovų į konstitucinį seimą pagal demokratine 1921 metų Lenkijos konstituciją. Londoniškė lenkų valdžia stoja visa krūtine už fasilinę, 1935 metų, konstituciją. Iš to aišku, kad jie nori užkurti ant žmonių sprando konstituciją, je leidimo jiem užgirti ar atimesti.

Varde Amerikos demokratinų principų ir varde demokratinų siekimų visi Amerikos lenkai privalo reikalauti Jungtinių Valstijų ištraukti diplomatinį pripažinimą emigracinei valdžiai Londone ir kad duoty paramą Laikinajai Lenkų valdžiai Liubline, nes tik ta valdžia sukaupta Lenkijos atgimimą demokratiniais pagrindais.

Roselando Žinios

Iš LLD 79 Kuopos Veikimo

LLD 79 kuopos susirinkimas įvyko sausio (Jan.) 17 d., 1945, R. L. K. svetainėje, 10413 South Michigan ave. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos organizatorė Zanie Klibienė.

Kasirius K. Danyla raportavo, kad kasoj pinigų yra \$43.88. Naujų narių prisirašė trys. Naujų Metų parengimo komisijos, K. Danyla išdavė raportą, kad nuo parengimo koznai kuopai liko pelno po \$14.70.

“Vilnius” kalendorių komisija I. g. Urmonas išdavė raportą, kad parsitraukė 30 kalendorių ir visus išpardavė ir bilų užmo-kėjo.

LLD 1-mo Apskričio suvažiavimo delegatai I. g. Urmonas ir kiti išdavė raportą; raportas priimtas.

Buvo pakeltas klausimas kaslin knygų ir laikraščių archyvo. Centras nori įsteigti archyvą ir kuopos turi palaikyti, kuris kaštus apie \$2000.00 į metus. Mė-sų kuopa nubalsavo 13 balsų prieš 2 balsus už, kad palikti

600 Darbininkų Sustreikavo Dėl Moters Algos

600 darbininkų metė darbą ir išstojo į streiką Goss Printing Co., 1535 S. Paulina st. būk už tai, kad pasamdė moterį darbininkę. Kompanija sako, tai streikas kilo dėl moters pasamdymo. Tačiau unija, prie kurios priklauso darbininkai sako, kad streikas kilo dėl to, kad moteriai nemoka tokios algos kaip tame darbe nustatyta. AFL unijos sekretorius kaltina, kad kompanija nori moterimis darbininkėmis pakeisti vyrus darbininkus mokant po 70c, kai vyrum už tuos pačius darbus mokėjo po \$1.25 per valandą.

Kas Norite Susipažinti su Europos Situacija

Šiandien kiekvienas amerikietis nori daugiau žinoti apie Europą, kaip to norėjo jo tėvukas. Tiek daug naujų ir reikšmingų įvykių.

Ne tik su įvairiomis šalimis svarbi susipažinti, bet su tuo kas dabar tose šalyse vyksta. Žinojimas gyvenimui daro įvairius. To visi troškia. Tai lankykite Abraham Lincoln School, 30 W. Washington st. Kursas tik \$3.00.

Nuo sausio 26 prasideda naujas kursas Europos klausimais.

KALTINA VIDAUS SEKRETORIŲ IKKES

Chicagos miesto avesorius Clark kaltina vidaus sekretorių ikkes už neteisingą raportą apie savo nuosavybę. Sako, ein turi namą, kurio vertė yra nustatyta \$414,778 pagal rendų. Ikkes raportų patiekė, kad gauta rendos už namą per metus \$24,000, kai gaudavo \$91,350. Pagal rendų buvo ir vertė namui numažinta. Dabar tas paaiškėjo ir namo vertė pakels iki \$527,378; ponui ikkes reikės mokėti takų per metus \$4,274 daugiau, kaip mokėdavo iki šiol.

Iverti archyvą po karo.

Nutarta, kad per šitą LLD vaju gauti 50 naujų narių.

A. Kavaliuskas atsisaukė į mūsų kuopą, kad prisidėtu prie LDS 139 kp. parengimo, kuris atsisbus kovo (March) 25 d., R. L. K. svetainėje, 10413 South Michigan ave. Visas pelnas eis “Vilnius” pasveikinimui 25 metų gyvavimui. Kuopa suliko prisidėti ir išrinkti į komisiją Zanie Klibienė ir V. Pažarskienė.

Nutarta parinkti aukų iš narių pasveikinimui “Laisvės” šėrininkų suvažiavimui. Pirmiau buvo aukauta iš kuopos \$5.00, dabar nariai suaukavo \$17.00. Viso \$22.00.

Knygų peržiūrėjimo komisija palikta rinkti ateinančiam kuopos susirinkime.

Ateinantis kuopos susirinkimas įvyks vasario (Feb.) 21 d., 8 val. vakaro, RLK svetainėje, 10413 So. Michigan ave.

Dagių Dagis.

YOU'LL BE CA-RAZY ABOUT SKIP FARRELL! AND THE BOWMAN MUSICAL MILKWAGON NEW TIME 10 A.M. WGN Monday through Friday mornings. Thirty minutes of lilting melody and sparkling harmony. TUNE IN!

Panaikino Čarterį Antisemitų Organizacijai

Teisėjas Joseph Graber valstijos teisme panaikino čarterį Gentile Co-operative Association. Ši organizacija rinkdavo iš pritariančių žmonių po \$100. Sako turėjus tokių net 500,000. Kurie žadėjo duoti po \$100. Gentile Co-operative Association įsteigta gundyti žmones prieš žydus. Ji gyres prašalins šalyje žydų pavojų.

Nagrįnant minėtoms organizacijoms čarterio panaikinimo bylą, išsiseimė teisėjui Graber kantrybė. Ten buvo įrodinėjama, kad Gentile organizacija taip kaip Ku Klux Klan, kaip Sidabrinų mārškininių ir kitos prieš amerikoniškos organizacijos.

“Kam ein dar ilgiau kalbėti ir laukti. Išnešu nuosprendį paminkinti tos organizacijos čarterį. Kas nori veikti prieš amerikoniškai, tai lai veikia savo vardu, o nesidengs tuo ko-operatyv vardu.”

Tos organizacijos sekretorius E. R. Filterat atsisakė knygas pristatyti teismui. Jis pareiškė, bylų dėl čarterio apeliuos ir vėrys kaip iki šiol biznį, skleidamas antisemitizmą.

DAR 15 ŽMONIŲ SUSIZEIDĖ PULDAMI ANT LEDO

Pereitę ketvirtadienį puldami ant ledą 15 žmonių susizeidė. Jų tarpe vienas įnguisėsis.

BUDA CO. REIKIA 150 DARBININKŲ

Buda Co. šaudmenų gamini-mo įmonei, 154th ir Commercial ave., Harvey, Ill., reikia 150 darbininkų. Vyrnai ir moterys kreipkitės ten darbai.

Moderniškai Įrengta Nauja Užega ANN'S TAVERN TAVERN PALE ALUS VYNAS IR LIKERIAI WM. IR ANN SANDERS, Sav. 3358 S. Halsted St.

Yards 3545 Ann's Tavern (Buvusi Chalmers) 3600 S. Union Ave. Atsilankiusius maloniai priimam ir pavalinaim. JUOŽAS IR ANN POVILAITIS, Sav.

PAULINA Russian-Turkish Baths SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS DUODAM ELEKTROS TRYTMENTUS, ULTRA VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATIONS, NETYRUKU KRAUJO CIRCULAVIMA, REUMATISKA SKAUSMA, LUMBAGO, SALTĖ, PARALYZIŲ—SALINA NAUDOJIMAS ELEKTROS IR HYDRO-THERAPEUTIC TRYTMENTAI 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN 3212 SO. HALSTED STREET Victory 7692 Nauja, Smagi UŽEIGA BRIDGEPORTIETIKAMS Kanados Elius, Vynai, Degtinės Ir Likeriai. Atsilankę pastenkismit musu patarmavim.

American Can Co. Darbininkai Laimėjo

Per du metu CIO unija dirbo, kad gavs American Can Co. darbininkam algų pakėlimą. Šiomis dienomis tos kompanijos penkių šapų: Englewood, Maywood, Joliet ir Chicago, sulaukė iš War Labor Board nuosprendžio. Pripažinta moterims po 4 centus į valandą, vyrams po du ir puse. Naktinis dirban-tiams dar po tris centus virš to. Kompanija turės apie keturiems tūkstantams darbininkų damokėti po tiek už kiekvieną valandą išdirbtą nuo rugėjo 1, 1942 m. Englewood ir Illinois šapose, nuo lapkričio 30, 1942 Joliet šapoj ir nuo sausio 1, 1943 Maywood šapoj.

Tai susidarys geroka suma pinigų ir darbininkai susilauks nemažo čekio iš kompanijos. Kad tokio laimėjimo pasiekus, daug pasidarhavo S. Vaičiūnienė, 3319 Emerald ave. Ji nuo pat unijos susitvėrimo neulautabintai veikė ir jau per keturis metus eina “Chief Shop Steward” pareigas. Labai nu-sirdžiai darbuojanti vienas iš organizatorių, Harry Harper. Ne-tiekimas vienos akies prie plie-no dirbtuvės kada buvo susirėmimas tuo vietoj istoriškai “Memorial Day” prie Illinois Steel So. Chicagoje nesulauko nuo tolesnio kovojimo, kad laimėjus darbininkam geresnes sąlygas ir didesnes algas.

URBA Gėlininkas Gėlės Mylilims, Vestuvims, Bankietams, Laidotuvėms Paruošinams Phone: Lafayette 5880 4180 Archer Avenue

Dr. Bertash 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadieniai ir šeštadieniai nuo 1 iki 3-ų popiet.

Dr. A. K. Butko LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Dr. Marjan S. Swiонт GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave. VALANDOS Nuo 1 iki 4 po pietų Nuo 7 iki 9 vakaro OFISO VALANDOS: nuo 10 iki 12 popiet.

Dr. J. S. O'Connell DENTISTAS 135 S. State St., DEA. 2699 6239 S. Halsted St., WGN. 7848 4635 N. Broadway, LON. 7179 4111 W. Madison St., KED. 4033 3314 S. Cottage Grove Ave., FAI. 8463 Ant šmokeščių, įeiga norima.

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 15 metų patyrimas Tel. Yards 1259 Pritalio Akinius Kreivas Akis

Dr. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritalio atsko-mingai akinius už prielnamą kainą ir ant lengvų išmokėjimu. CALumet 4591 3241 S. Halsted Street RAKANDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA! Permainytas Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydūkas 2529 S. Halsted Street Phone Yards 6054

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAfayette 3210 Res. Tel. Republic 0054 Jėgu Neatsilepia — Sausk KEDZIE 2 8 8 s VALANDOS: Kasidiena nuo 1 iki 3 Val. Popiet ir nuo 6 iki 9 Val. Vakara. Trečiadienio Vakara ir Sekmadeniai pagal Susitarimą. Telefonas: YARDS 3146

Dr. V. A. Simkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 744 W. 35th Street Valandų 11-12; 2 iki 4 vakara; 7-8 Pirmadieniai 1 iki 2 iki 4. Sventadieniai 11-12 Ofiso Telefonas: YARDS 4787 Namų—PROspect 1930

Dr. Strikolis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue Valandų: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare Ned., Ser's ir Sub's Vakaraai tik pagal sutartį. Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0936 Namų—BEVly 8244

Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso Valandų: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Trečiadieniai pagal sutartį Phone: YARDS 5921 Residencijos—KENwood 5137

Dr. Bertash 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadieniai ir šeštadieniai nuo 1 iki 3-ų popiet. Rez. 4826 S. Kimbark Phone: GRovehill 3111

Dr. A. K. Butko LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Dr. C. Z. Vezelis DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Dr. Marjan S. Swiонт GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave. VALANDOS Nuo 1 iki 4 po pietų Nuo 7 iki 9 vakaro OFISO VALANDOS: nuo 10 iki 12 popiet.

Dr. J. S. O'Connell DENTISTAS 135 S. State St., DEA. 2699 6239 S. Halsted St., WGN. 7848 4635 N. Broadway, LON. 7179 4111 W. Madison St., KED. 4033 3314 S. Cottage Grove Ave., FAI. 8463 Ant šmokeščių, įeiga norima.

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 15 metų patyrimas Tel. Yards 1259 Pritalio Akinius Kreivas Akis

Dr. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritalio atsko-mingai akinius už prielnamą kainą ir ant lengvų išmokėjimu. CALumet 4591 3241 S. Halsted Street RAKANDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA! Permainytas Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydūkas 2529 S. Halsted Street Phone Yards 6054

SLOWIK'S RŪBŲ KRAUTUVE 'Snappy Clothes for Men & Young Men' Puikūs specialūs užsakymo rūbai, eilė! \$35 ir aukščiau. Turime didžiausią pasirinkimų vėliausios mados vyrams eilių rūbų ir paltų. Be to, mes turime sviuklų moteriškų rūbų, kur moderniškai pritaikome jūsų pačių pasirinktą materiją. 4328 Archer Avenue Artū Kedzie Avenue Telefonas LAfayette 7757

PAMATYKITE JUDŽIUOSE RAUDONĄJĄ ARMIJĄ, KURI TIK 90 MYLIŲ NUO BERLYNO

Šiandien Liet. Auditorijoje Judžiai Apie Karą ir Šokiai

Skaitote spaudoje ir girdite per radiją, kad Raudonoji Armija tik 90 mylių nuo Berlyno. Jūs žinote, kad tos armijos būriai su lietuviškais daliniais stovi prie Karaliaučiaus vartų.

Viso pasaulio akys nukreiptos į rytus. Mūsų šalies armija pradėjo puolimus iš Vakarų, jog sugnybt fašistinį priešą ir užbaigt karą.

Visi nori matyti kaip eina karas, kaip žmonij pastangos sukaupima greitesniam karui laimėjimui.

Šiandien jūs turit progą matyti filmą, kurioje persto Raudonosios Armijos veiksmus ir tų kas atliekama toje milžiniškoje šalyje per vieną dieną. Paskui bus filmas apie nacių koncentracijos kempę balseinyles. Skaitėme, kad Lampėdžiūose, šalia Kauno naciai išžudė 70,000 nekaltų žmonių. Minima filmas nušviečia nacių tvarką koncentracijos stovykloj. Paskui bus

Sekmadienį Lenino Mirties Paminėjimas

MORRIS CHILDS

Sukako 21-metį metai kai Leninas mirė, Sovietų valdžios tėvas ir garsiausias darbininkijos vadas.

Šį sekmadienį, sausio 28 d., 7:30 val. vakaro, Midland višbutyje, 172 W. Adams st., įvyks masinis mitingas Lenino darbų paminėjimui.

Morris Childs, Komunistų Politinio Sąjungos Illinois-Indiana distrikto pirmininkas, pasakys išsamią prkalbą apie Leniną.

Masinis mitingas prasidės su judžiais 7:30 val. vakaro. Įžanga 60 centų.

Visi dalyvaukite mitinge, kur bus aiškinaama Lenino mokslas.

Pasiluokite nuo rūpesčių dėl netikėtų nuostolių ar tai ligoj, nelaimė, ar finansuoseno reikalose. Ištuodame Sekamų Rūšių Apraūdus:

- FIRE HEALTH
- BURGLARY COMPENSATION
- LIABILITY HOUSEHOLD
- AUTOMOBILE FUR COATS
- DRAM SHOP PERSONAL
- ACCIDENT

Absoliučiam Saugumui Apsidrauskit pas Mus Lietuviška Įstaiga

One World Insurance Agency

6322 So. Western Ave., Prospect 1012

KONCERTAS IR ŠOKIAI

Rengia Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašelpinis Kliubas

Šeštadienį, Sausio (January) 27, 1945

CHICAGOS LIET. AUDITORIJOJ

3133 S. Halsted St.

Pradžia 7 val. vakaro Tikietas su takais 65c

Programą išpildys Keistučio Mišrus Choras

CHACAGIEČIAI SVEIKINA LAISVIEČIUS

Laisvės Bendrovės Dalininkų Suvažiavimui, Brooklyn, N. Y.

Brangūs Draugai!

Jūs suvažiavote aptarti Laisvės reikalus ir nustatyti tolimsio veikimo gaires. Esamos karo sąlygose ir numatomose tolimesnėse perspektyvose Laisvės populiarumas, ir nūdien labai didelis, užtikrins jai dar skautesnę ateitį mūsų išeičioj.

Laisvė yra nepavadojama šiam demokratijos ginklas prieš fašistines gajas. Todėl jos rolė taip svarbi mūsų lietuviškoje visuomenėje, kurios tarpe yra nemaža fašistų ir pusiau-fašistų gajaujų, pikčiausių priešų Jungtinių Tautų.

Laisvės ryšiai su senosios giminės rašytojais užtikrina ne tik Laisvės skaitytojams, bet ir visai plačiajai mūsų visuomenei bešalį ir visapusi informavimą apie tikrą padėtį Tarybų Lietuvoj.

Sios teisingos informacijos šviesa ir šiluma sutarpys priešų melus, šmeižtus ir visą tą propagandą a la Goebbels.

Stipriai stovėdama Amerikos demokratijos papėdė ir remdama toli pramatinę Roosevelt politiką, Laisvė, tuo pačiu sykiu, tūkstančiais gijų susirišus su tautiniai kultūriniai sąjudžiai Lietuvoj, su jos liaudies troškimais syki ant visados baigti su politine izoliacija, ekonominiu skurdū ir kultūrinu atsilikimu.

Faktas yra faktū—kas šiandien sąmoningai atsiurbėdžiojua nu Laisvės ir Vilnės, tas ima diversą su lietuvių tautos kovingomis tradicijomis ir jos naujovine tikrove.

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketvorge, 7 valanda vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Neđėluj 8:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ

JOS. F. BUDRIK INC.

3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALUMET 7237-4531

Vietinės Moterys Gauna Tūkstančius Extra Raudonų Punkty

Kasdieną yra duodama brangių raudonųjų punkty šeiminiškėm, kurios prislato mėsiniškams pamaudotus riebalus. Kadangi šiai šaliai gali pritrūkti riebalu, tai virtuviniai riebalai juo labiau reikalingi gaminti viastame, dirbtinei gumai, parakui, mului, dažams ir žintams kitu būtinų dalykų mūšio laukui ir priemū frontū.

Kiekvienu moteris gali naudoti prie galutinios Pergalės, kaupydama kiekvieną pamaudotų riebalų lašą kas kartą, kada ji valgius gamina. Verta net šaukšta antuopyti. Argi jūs ne-taupsyite iki galutinios pergales prieš Vokietiją ir prieš Japoniją!

J. J. GIERASH
1821 W. 47th STREET
Telefonas Yards 5367

Ofisai atvira nedideliais nuo 10 ryto iki 5:30 vesper.
Mūsų kastermeri aprūpinūti padaroms įvairius dokumentus

WANTED - REAL ESTATE Pardavimui Planas

Parduosime Jūsų Nuosovybe Greitai! Tai yra grupė, susidedanti iš 11 gerų paravimū ofisų ir 50 paravimū, kurie tikrai gali padidinti. Dykai nuoma, fotografaijas, tiesioginiai pasinaidėmė broliūras ir apgarinimū ir už tū viską, palūmame Jums komisiūna. Klauskite telefonu smulkesniū.

DONALD F. MOORE
7748 S. Ashland
RADCLIFFE 7300

FURNISHING ROOM FOR RENT

ISRENDAVIMUI formūsuotas kambarys vyrūi arba moterai.
6054 S. Moody Ave.
Clearing

Draugai laisviečiai! Iš tolimos Chicagos mes siūnciamė Jums didelį giejb broliškų sveikinimū. Jūs turit iniciatyvos ir jėgų dar labiau sustiprint Laisvę.

Tas, kas pergyventa, dar labiau įsmonina mus visus, kad mūsų pasirinktas pergalės kelias yra teisingas ir didžioose patriotinio karo sukretimuose ir lietuvių visuomenės tarpe.

Geriausiu linkėjimū visiems šerinkinkams, visam Laisvės personalui, jos redakcijos štabui, jos darbininkams.

Šiame laiške Jūs rasite dovana iš Chicagos—\$226.

Draugiskai,
L. Prūseika,
F. Abek.

Anna-James Tavern
3415 S. Halsted Street

Kingsbury Alus, Geri Cigarai
Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVICIAI
ir **ANNA BAGDONA, Sav.**

Vietiniai Pranešimai

L. ZAGARĖS KLIUBO
metinis susirinkimas įvyks šepiet, sausio 23 d., 1-ryba val. popiet, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St. Malonėkite atsilankyti, nes šiegi-sie finansų raporta iš patūrinimo kengū komiteto. Taipgi yra daug kitų svarbių dalykų aptarinimū. (25C27) J. Ketvorkis, Kas.

Real Estate

NAMAS PARDAVIMUI

Pietinėje Miesto Dajlyje

GEROS JEIGOS
Mažą Sumą Inešti Reta Proga Gyvenime.

2 aukštų medinis namas, instaliuotas, karšto vandens šiluma, stokeris, 2-ras aukštas išforniuotas, 8-100 įeigų į mėnesį, 3 karų garžaiš.

Kad tikrai įvertinti, turite pamatyti.

Tuojaun galima įsikraustyti.
55th & SHIELDS
Telefonas ENG. 4472

BRIGHTON PARK

Storus ir 6 kambariai upabatyti, karšto vandens šiluma, vidrinis garadžiūš vienas kambaris, labai linkomas ferverni adre-restaurant; tuojau galima \$5,000 įsikraustyti; įmūšiti raktai.

2ai medinis namas ant cementuotų pagrindu, suauzdymais šilum, suauzdymais inžinieri apdaryti mūrinis karai garadžiūš; tuojau galima \$1,000 įsikraustyti; įmūšiti raktai.

2ai mūrinis namas gram stovėj—arči Archer Avenue
Kaina 7,500

J. J. GIERASH
1821 W. 47th STREET
Telefonas Yards 5367

Ofisai atvira nedideliais nuo 10 ryto iki 5:30 vesper.
Mūsų kastermeri aprūpinūti padaroms įvairius dokumentus

WANTED - REAL ESTATE Pardavimui Planas

Parduosime Jūsų Nuosovybe Greitai! Tai yra grupė, susidedanti iš 11 gerų paravimū ofisų ir 50 paravimū, kurie tikrai gali padidinti. Dykai nuoma, fotografaijas, tiesioginiai pasinaidėmė broliūras ir apgarinimū ir už tū viską, palūmame Jums komisiūna. Klauskite telefonu smulkesniū.

DONALD F. MOORE
7748 S. Ashland
RADCLIFFE 7300

FURNISHING ROOM FOR RENT

ISRENDAVIMUI formūsuotas kambarys vyrūi arba moterai.
6054 S. Moody Ave.
Clearing

HELP WANTED—MEN

UNLINED ŠAPAI

MEKANIKŲ

POKARINĖ ATEITIS
APMOKAMOS ATOSTOGOS
Kreipkitės pas:

SHELL OIL CO.
2701 W. 31st Street
Bishop 2814

Brad Foote Gear

Reikalauja Naktinių

- * EXTERNAL GRINDERS
- * HEAT TREATERS
- * TURRET LATHE OPERATORS
- * BORING MILL OPERATORS

100 Nuosimūčių Karinė Industrija

Kreipkitės:

1306 Cicero Ave.

REIKALINGAS PORTERIS

TRUMPOS VALANDOS
IR GERA MOKESTIS

Kreipkitės:
1151 W. 59th St.

VYRŲ DIRBTI WAREHOUSEJE

Michael-Leonard Co.
333 West 35th St.

MECHANICAL DRAFTSMAN

BŪTINA

KARINĖ INDUSTRIJA

Geros Darbo Sąlygos

Pašaukite Republic 3000
Personnel Department

Central Steel & Wire Co.

3000 W. 51st Street

REIKIA VYRŲ SU AUTO

Dailiašinis Darbas. \$2 Val ir Douglas prie gerai žinomų maisto produktų.
810 W. 76th Street

REIKIA PATRYSIU LATHO DARBININKŲ

100 Nuosimūčių Karinė Industrija
Gera Mokestis. Darbe Virilinkio
STREIBERG FORGING CO.
3717 Milwaukee Ave.
Avenue 8290

REIKIA Darbininkų

Smagios Darbo Sąlygos

KRIM-KO-CO.
4830 S. Christiana Ave.
VIRGINIA 2700

HELP WANTED — MALE OR FEMALE

Reikia Dženitorių ir Dženitorukų

Turime Keletą Gerų Vietų
REIKALINGAS PATYRIMAS

CHICAGO TITLE & TRUST CO.
69 W. Washington St.

APSISAUOK — NESIGALŠIŠ!

Nelaukite, Rytoj Gali Būti Perveži! Apsirauk visokį savo turta. Kaimuos labai moidai. Apraūdus tuo sgerias ant bangulvos už 5 metus tik \$5.60 nuo tūkstaciūna. Rakandū už 3 metus \$8.00. Nuo vengų apilėpimo \$500.00 už \$10.00. Gaukite mano apskaičiavimą — sutapysite pinigū. Ant Lengv. Namų, Taverū, Liegūr Liability, Automobilių, Trokū, Health, ACCIDENT & LIFE INS.

Taip didžiausias pasirinkimas visokū kaitūduj, Bangulvos, Apartmėntu, Būziūj, Roadhauzūj, Rezortū ir Farmū. Prie graiū ežerū Ill., Wis., Ind. ir Mich. Viskas parudoma lengvais išmokėjimais arba maitais.

Paskolos ant namū didesni ir mažos už nuosimūnus. JOHN SINKUS, 2443 W. 62rd St. Tel. PROSPECT 9000.

HELP WANTED—WOMEN HELP WANTED—WOMEN

MOTERŲ—MOTERŲ

Norinčios Švaraus, Dalį Laiko Darbo, Dirbkite Keptuvėje

Nuo 3 popiet iki 12 nakties Nereikia Patyrimo 57c į Valandą

SUNKIST PIE COMPANY
3548 So. Shields Avenue

REIKIA GASPADINĖS

DIENINIAM ARBA NAKTINIAM DARBUI

*
Matykie
MR. JOHNSON

*
MARSHALL FIELD ANNEX BLD.
25 E. Washington St.

PATYRUSIŲ LINKERS ir PAKUOTOJŲ

JACOB R.
MARHOEFER & SONS
3172 So. Ashland Ave.
VIRginia 0070

MOTERŲ — MERGINŲ

LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI

PILNA ARBA DALĮ LAIKO KARINIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

REIKIA TARNACIŲ

PASTOVOS DARBAI
GEROS DARBO SĄLYGOS
LIUOSI SEKMADIENIAI
IR ŠVENTADIENIAI

HOTEL HAYES
6345 University Ave.
SKYLIŲ DIRBĖJOS

REIKIA MERGINŲ

Lengvam Darbui Dirbtuvėje

Dirbkite Savo Apieilinkėje

Pasirinkite Valandas
GERA MOKESTIS

Transparent Package Co.
3514 So. Morgan

REIKIA Stenografės

Abelnam Ofiso Darbui

5 Dienas Savaitėje — rokarinė Ateitis
Gera Mokestis — Tvirta Kompanija

Dirbkite Arti Savo Namų

*
Atlas Specialty
314 W. 33rd Street
Phone VICTORY 1770

MOTERŲ

PUNCH PRESS OPERATORKŲ IR ASSEMBLERKŲ

Taip pat Drill Press Operatorkų ir Spot Welderių.

Patyrimas Nereikalingas

GERAS UZMOKESTIS PASTOVOS DARBAS

Kavalki Darbas ir Priedu Bonai. Pastieiraukite pas Mr. Schultz, Jr.

NAGEL CHASE MFG. CO.
2811 N. Ashland Ave.

MOTERŲ

PUNCH PRESS OPERATORKŲ IR ASSEMBLERKŲ

Taip pat Drill Press Operatorkų ir Spot Welderių.

Patyrimas Nereikalingas

GERAS UZMOKESTIS PASTOVOS DARBAS

Kavalki Darbas ir Priedu Bonai. Pastieiraukite pas Mr. Schultz, Jr.

NAGEL CHASE MFG. CO.
2811 N. Ashland Ave.

MOTERŲ BILE AMŽIAUS

Sortuoti Ryzus
Lengvas, Sėdimo Darbas
Pilna Laika — Dienomis

Michael-Leonard Co.
333 West 35th St.

MERGINŲ MOTERŲ

CUTTER GRINDERS

LENGVAS DARBAS
ISMOKINSIME JUS
GERAS UZMOKESTIS
GEROS DARBO SĄLYGOS

ONSRUD MACHINE WORKS
3910 Palmer St.

MOTERŲ

LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI

Diena ir Naktį Šifrai
Geros Darbo Sąlygos
Votui Licenciuoj, Ligos ir Gyvasties Apraūda

Kinlead Industries, Inc.
450 W. SUPERIOR ST.
Whitehall 2222

MOTERŲ — MERGINŲ

Lengvam Darbui Dirbtuvėje

Dirbkite Savo Apieilinkėje

Pasirinkite Valandas
GERA MOKESTIS

Transparent Package Co.
3514 So. Morgan

REIKIA Stenografės

Abelnam Ofiso Darbui

5 Dienas Savaitėje — rokarinė Ateitis
Gera Mokestis — Tvirta Kompanija

Dirbkite Arti Savo Namų

*
Atlas Specialty
314 W. 33rd Street
Phone VICTORY 1770

MOTERŲ

PUNCH PRESS OPERATORKŲ IR ASSEMBLERKŲ

Taip pat Drill Press Operatorkų ir Spot Welderių.

Patyrimas Nereikalingas

GERAS UZMOKESTIS PASTOVOS DARBAS

Kavalki Darbas ir Priedu Bonai. Pastieiraukite pas Mr. Schultz, Jr.

NAGEL CHASE MFG. CO.
2811 N. Ashland Ave.

MOTERŲ

PUNCH PRESS OPERATORKŲ IR ASSEMBLERKŲ

Taip pat Drill Press Operatorkų ir Spot Welderių.

Patyrimas Nereikalingas

GERAS UZMOKESTIS PASTOVOS DARBAS

Kavalki Darbas ir Priedu Bonai. Pastieiraukite pas Mr. Schultz, Jr.

NAGEL CHASE MFG. CO.
2811 N. Ashland Ave.